

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DÖRGİ

YIL : 5

SAYI : 54

HAZİRAN 1966

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Ihracatta standardizasyon ...	3 - 5
Portreler ...	7
TSE haberleri ...	8 - 9
İmtihanlar ...	11
Hayvanların kesilmesi, yüzülmesi ve derilerin korunması ...	13
Eğeler ve törpüler	
Standardları ...	14-15
Elektrik motorlarının boyutlarına ait hazırlana- cak Türk standarı ...	16-18
Meksika Standardları Genel Direktörlüğü ...	19
Milletlerarası standar- lastırma haberleri ...	20-24
Yurttan haberler ...	25
Resmi Gazete'den stan- dard haberleri ...	27
Summary of contents ...	29-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

30 Haziran 1966 tarihinde basılmıştır.

HAZİRAN SAYIMIZ

Haziran ayında İstanbul'da ihracat konusunda bir seminer düzenlenmiş, çeşitli konularda tebliğler verilmiştir. TSE Başkanı Faruk A. Sünter de «Ihracatta Standardizasyon» konusunda tebliğini okumuştur. Bu tebliğin tam metnini okuyucularımıza da sunuyoruz.

İncirlerimizin değerlendirilmesi konusunda Haziran ayı içinde Ankara'da toplantılar yapılmış, olumlu sonuçlara varılmıştır.

Fındık konusunda Cenevre'de, kuru üzüm konusunda da Roma'da standardlar ile ilgili toplantılar yapılmış, Faruk A. Sünter'in katıldığı toplantıarda memleketimizin yararına kararlar alınmıştır. Bu konulardaki haberlerimizi okuyucularımız iç sayfalarda okuyacaklardır.

Deri standardları ile ilgili ve bu standardları tamamlar nitelikte iki yönetmelik Tarım Bakanlığınca yürürlüğe konulmuştur. Bu iki yönetmeliği tanıtan bir yazıyı da bu sayımıza koymuş bulunuyoruz.

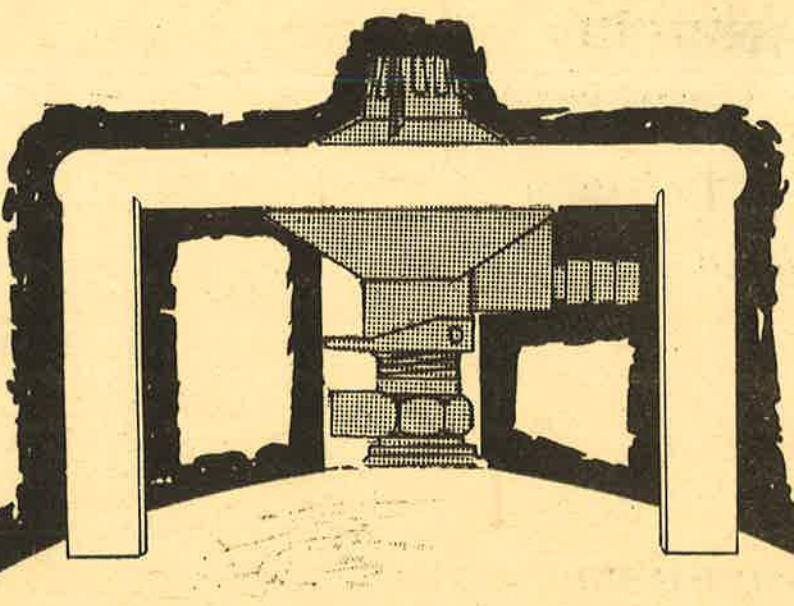

Elektrik motorlarının boyutlarına ilişkin Türk standartının hazırlanmasına yararlı olacak bir belgenin çevirisini bu sayımızda veriyoruz. İlgili okuyucularımızın ilgileneceğini umarız.

Mecburî kılınan standardlarla ilgili haberlerimizi ayrı bir sayfa halinde «Resmi Gazete'den Standard Haberleri» başlığı altında verdik. Bundan sonraki sayılarımızda da bu düzeni devam ettirmeye çalışacağız.

STANDARD

MUTFAKTA • BANYODA • SANAYİDE

EN MÜKEMMEL YAKIT

AYGAZ

AYGAZ BAYİİNE MÜRACAATINIZ

VEYA
MERKEZİMİZDEKİ

471130
471131-471132

KİSMET

NUMARALARA BİR TELEFON ETMENİZ KAFİDİR

İHRACATTA STANDARDİZASYON (*)

Faruk A. SÜNTER

İstanbul Ticaret Odası'nın ihracat davasına hizmet amacıyla düzenlediği Semineri, bugün standardizasyon konusuna ayrılan konuşmamla sona eriyor.

Yurt dışında ortak Avrupa ve Dünya standardları çalışmalarına katılmam yönünden konuşmanın bu tarihi alınmış olması tabiatıyla yararlı olmuştur.

Gerçekten ihracatın çeşitli problemlerini inceledikten sonra standard konusunu ele almak, bunun önemini kavrama ve değerine yer verme bakımından daha kolaydır. Nakliye, kredi, diploma, sürekli piyasa tutma, reklam ve propaganda, alıcı pazarlarla münasebet kurma gibi daha önce isledığınız çeşitli konulardan her birinin hakkını verebilmek için temelde standardı şart olduğunu anlamış bulunuyorsunuz.

O halde, Siz değerli Dinleyenlerime bu temel konuya anlatmak ve belirtmek yolunda özel bir gayrete ihtiyaç kalmamaktadır.

Konuya girmeden önce, bu Semineri düzenleyen ve Bizzlere bu açıklamaları yapmak fırsat ve ortamını hazırlayan Odanız Yöneticilerine teşekkürlerimi sunmayı da zevkli bir görev saymaktayız.

Uluslararası ticarete konu olan malların belli özellik ve tiplerde birörnek ve partinin her ünitesi es olan mamül veya ürünlerden meydana gelmesi en önde aranılan şartlardandır. Bu cümle içinde standardın tarifi ni de bulmak mümkündür. Standard mal denilince; özellikle, ambalajda, birörnek olan ve her vakit eşdeğer ifade eden malları anlıyoruz. Böyle olunca da standard mal görülmenden, nümunesi aranmadan, belli cins, sınıfı ve tipi ve hatta bunları bir arada ifade eden tek bir isim veya numara verilmek suretiyle alış - verisi yapılan mallardır. Buna karşılık gesidi, tipi bulunmayan gelişmiş güzel türülü varyetelerde ve boyaldaklı bir malın ise kendisini görmeden, nümunesini almadan ve hatta analizlere tabi tutulmadan değerlendirilmesi mümkün olamaz. İşte bunun içindir ki, biraz önce belirttiğim şekilde bir malın Uluslararası ticarette miktarca geniş bir tutabilmesi, ancak ve ancak standard olmasına bağlıdır.

Dünya Ticaret Borsaları, günün her saatinde bir teleks haberi ve ona yanında verilen bir telgraf ofertosu ile onbinlerce ton mali günü birlik alıp satarlar.

Standard olmayan malların ise; her partisinden numuneler çekmek, bunları alıcıya kadar göndermek ve onun değer biçmesini beklemek gereklidir.

Teslim teselliüm sırasında da standard bir malın onbinlerce tonu, kontrol vesikalarnı göndermekle hemen yapılabildiği halde, standard olmayan malların teslim teselliümünde, numuneyle uygunluk noktasından anlaşmazlıklar ve arbitrajlar çıkmaması hayretle karşılanan nadir olaylardır.

Standard mala, bankalar mal üzerine avans hesabını en az risk yüklenerek kolaylıkla açmalarına karşı, standard olmayan mallar için bu işlemi risklerin çokluğu yüzünden nazlanarak yaparlar ve maldan çok, avans alan Firmanın itibarını gözünde tutarlar.

Standard mal, birbirine benzeyen, eş boyutlu ambalajlarda bulunacağı için bunlar böylece depolarda, istiflerde, taşıma araçlarında az yer tutar ve düşük tarife uygulanmasını sağlar.

Birbirini tam tutmayan ambalajların istiflerindeki zorluk yüzünden standard olmayan mallara aynı tariplerin yüksekleri ödettirilir. Bütün bu noktalar gözönünde tutulursa, İhracatta Standard Mal Hazırlama ve Göndermenin zorunlu olarak tartışılmaz bir konu olarak belirir.

Memleketimizde standard kurallarının konulup uygulanması çok eskidir.

Topkapı Müzesi Revan Kütüphanesinde bulunan «Bursa Belediyesi Kanunu» II. Beyazıt'ın bir fermanına dayanır. Bu vesikadan anlıyoruz ki, Atalarımız bundan 5 yüz yıl kadar önce pek çok mamuller ve ürünler için bugünkü anlamda standard kuralları koymuşlardır. Bursa kadife ve işlemelerinin, havlularının o zamanlar Dünya çapında bir şöhrete erişmesi ve ihrac edilmeleri sebepsiz değildir.

Bu durum, standard kuralları konulmuş olmasından ve bu kuralların, loncaların disiplini altında istisnásız uygulanmasından meydana gelmiştir.

Bu kurallar, kadifelerin ham maddelerini, atkı ve çözgü sayılarını, boyalarının haslığını, işlemeye kullanılan simin ayarını en ince ölçülerile tesbit etmiştir. Hal böyle olunca; alıcı pazarlar Bursa'nın bu kadifesi ismarlarken ellerine ne geleceğini daha önce bildiklerinden ötürü malın değerini takdirde, siparişini vermekte hiç tereddüt göstermemişler ve böylelikle o zamanlar bu mamuller kervan kervan Avrupa'ya ihrac olumak imkânını bulmuşlardır. Sonraları Avrupa'da buhar ve makinanın, el tezgâhlarının yerini almış, bizleri her alanda olduğu gibi endüstri, tarım ve ticarette geriletmış ve zamanla satış miktarının azalması karşısında az ciro ile çok para kazanma hırsı müstahsil ve tüccarı hıyle ve tagşise yönetmiştir.

Bu tutum gittikçe azalan aliciları da verilen mal bakımından tatmin edememiş, her geçen yıl biraz daha bu itibarı kısarak sonunda bu istihsal kollarını tamamıyla yok etmiştir.

Bizdeki en yüksek standard anlayışından, tagşisin en kötüsüne doğru kayan eğri meydana gelirken, Dünya bu eğri, tam tersine standarda doğru yükselen bir seyir takibetmiştir.

Dünya savasında müttefik ordular omuz omuza döglüşürlerken, bugünkü ortak standardların ihtiyacını ortaya koyan olaylar belirmiştir.

Gerçekten bir Fransız makinalı tüfeği, cephanesi tükendiği için yepyeni halde saf dışı kaldığı bir sırada, cephanesini kullanmadan saf dışı olmuş bir İngiliz makinalı tüfeğinin artan cephanesini Fransız tüfeğinde kullanmak, aynı standardda yapılmış bulunmadıkları için kabil olmamıştır.

Bu örneği, bütün savas malzemesine, araçlarına ve Dünya ortak standardlarının sebeplerine kolayca teşmil

(*) İstanbul Ticaret Odası tarafından düzenlenen «İhracat Personeli Yetiştirme Semineri» nde TSE Başkanı Faruk A. Sünter tarafından verilen tebliğidir. Seminer hakkında 25 ncı sayfamızda bilgi verilmiştir.

edebilirsiniz. Ampul, duy, prizlerin Dünya çapında standart olmadıkları halı tasavvur edebilir misiniz?

★

Artık standardın tarifini, önemini, tarihçesini incelemiş bulunuyoruz. Şimdi biraz da standardın çeşitlerine geçelim :

Bu konu da çok genişdir. Ölçü ve ayardan tutunuz mühendislik metodları, resim, çizgi ve sembollere kadar türlü standardlar vardır. Fakat biz, ihracat seminerinde olduğumuzu hatırlayarak bunlardan yalnız maddeler için olanları inceleyeceğiz.

Madde Standardlarını iki grupta göreceğiz :

- 1) Millî Standardlar
- 2) Milletlerarası Standardlar

Bu iki sınıfı da :

- A) Tarımsal ürünler standardları
 - B) Endüstri mamulleri standardları
- diye ikiser alt sınıfa ayırarak inceleyeceğiz.

★

I — Millî Standardlar :

Bir memleketin ihtiyacını ve şartlarını göz önünde tutarak hazırlanan ve uygulanan standardlara «Millî» denir.

A) Tarımsal maddeler için yapılan bu standardlarda :

Toprak, su, iklim durumu, iç pazarın tuttuğu ve aradığı varyete müstahsilin yetiştirme bilgisi, istihsalde kullandığı araçlar ve imkânlar gibi millî şartlar hésaba katılarak, hıyleye kaçmadan elde edilecek ve müstehlikle ödediği paranın karşılığını verecek seviyede olmasına dikkat edilir.

Sırası gelmişken sunu da belirtelim ki : Standard mal en yüksek özelikte ve kaliteli mal demek değildir. Standard, belirli özelikleri tesbit olunan ve ona uygun olarak hazırlanan maldır.

Bu millî tarımsal standardlarda malların :

- a) Botanik türü, varyetesi
- b) Olgunluk derecesi
- c) Hastalık, hasere veya özensiz yetiştirme ve toplamadan doğan özürleri
- d) Boylama,
- e) Ambalaj

gibi özelikleri ayrı ayrı toleranslar verilerek belirtilir. Ve bunların nasıl kontrol edilecekleri metodlara bağlanır.

B) Endüstri mamulleri millî standardlarında, memleket şartları daima göz önünde tutulur. Bunların başlıcaları ise :

- a) O endüstri kolunda kullanılan makina ve tesisatın durumu,
- b) Kullanılan ham madde veya yardımcı maddelein kaynakları ve özelikleri,
- c) İşçilik,
- d) Piyasadan o mamülden beklediği hizmetler, gibi noktalardır. Ve buna göre endüstri mamulleri için hazırlanan millî standardlarda da :

- a) O mamülü meydana getiren hammaddelerin özelikleri,
- b) İşlemede uyuşması zaruri şartlar,
- c) Tamamlanmış mamülün taşıması gereken minimum özelikler,

d) Piyasaya arz sekli, ambalajı gibi özelikler, ölçüler ve toleranslar verilerek belirtilir. Ve nihayet bütün bu kuralların nasıl kontrol edileceğine dair metodlar ortaya konulur.

Başlarken de belirttiğim gibi, memleketimizde tarımsal ürünler için olsun, endüstri mamulleri için olsun millî standardları yapan yetkili organ 132 sayılı Kanuna göre TSE'dir. Bu kuruluş, Özel İhtisas Grupları yoluyla bunları hazırlar, kabul eder. Bu kabulden sonra bunlara «Türk Standardı» denir. Ve bu haliyle bunlar «İhtiyari Standardlar»dır.

TSE'nin hazırladığı bu Türk Standardlarını Hükümet 1705 ve 3018 sayılı Kanunlara göre bir kararname ile mecburi kılarسا, bunlar o zaman «Mecburî» Türk Standardı adını alır ve artık bunları sorumlu Bakanlıklar teşkilatı uygular.

TARIMSAL STANDARDLARIN UYGULANMASI :

Ihracatta mecburi olarak uygulanan tarımsal standardları, örneğin «Fındık», «Portakal» Standardını Ticaret Bakanlığı İhracat Kontrolörleri murağabe ederler. Bu Teskilatın Kontrolörleri 25 yıldan fazla zaman dan beri bu iş üzerinde çalışıkları için tam yetkili elemanlardır.

Ihracatçı, malın standardına göre hazırladıktan sonra İhracat Kontrolörlüklerine baş vurur. Bu istek üzerine kontrolör malın bulunduğu yere gelir, mala bakar, gözle bir kanya varır, numune alır, ambalajları üzerindeki işaretleri dikkatle inceler.

Bütün bu işlemlerin sonucları olumlu çıkarsa, malları standardda yazılı şekilde mühiürler veya etiketler. Ve mal sahibine bir kontrol vesikası verilir. Artık bu vesika ile mallar Gümrük'ten geber ve gideceği yere emniyetle varır. Böyle bir vesika gösterilmeden, Gümrük malın çıkışmasına izin vermez.

Yok eğer mallar standarda uygun çıkmaz ve fakat kusur hafifse, tekrar işlenip düzeltilsin diye o malları geri çevirir; yok eğer kusur aşımı (Yani tağlış mahiyetine) ise, malları reddetmekle kalmaz, bir tutanakla olayı tespit edip, kötü mal hazırlayan firma için Adli kovuşturma açırır.

Bu durumda mal sahibi kendisini haklı görür, Kontrolörün bu kararına karşı, Hukuk Hey'etlerine giderek itiraz eder sonunda bu Hey'etlerin kararı uygulanır.

ENDÜSTRİ MAMULLERİ STANDARDLARININ UYGULANMASI :

Endüstri mamulleri standardlarını ise, Sanayi Bakanlığı'nın Müfettişleri uygular. Ve işler aynı şekilde yapılır. Tarımsal ürünlerin Yurt içinde pamuk, haric, mecburi uygulanmaları olmadığı için, İhracat Kontrolörlerinin çalışmaları daha sınırlı bir alanda fakat çok dikkatli ve ihraç olunan her parti için ayrıntılı yapılr.

Buna karşı, Sanayi mamulleri standardları yurt içinde de mecburi olarak yürürlüğe girdiğinden bunların bütün yurt alanında kontrolleri gerekmektedir. Kontrol, sondaj suretiyle ve piyasadaki stoklardan numuneler alarak yaparlar ve bunlar üzerinde malların standardlara uygunluğunu araştırırlar. Fakat daha çoğu, imalat yapan yeri gözetirler. Geniş ve kifayetli bir kontrolör kadrosuna ihtiyaç gösteren bu çalışmaların gereği gibi yapıldığı iddia olunamaz. Halen Sanayi Bakanlığı bu işi yeniden düzenleme çarelerini aramaktan ve özel sektör kuruluşları ile el ele çalışacak bir sistem üzerinde durmaktadır.

II — Milletlerarası Standardlar :

Milletlerarası ticareti düzenlemek ve «Standardın» bu alandaki yararlılıklarını tam olarak elde etmek için Dünya'da çeşitli seviyelerde çalışmalar yapılmaktadır.

Bunlardan tarımsal maddelerle uğraşanlardan bizi leri ilgilendirenlerin başlıcaları :

- a — FAO ile OMS'in Roma'da düzenlediği Codex Alimentarius Teşkilatı,

b — ISO'nun başta TC. 34 Komitesi olmak üzere tarımsal ürünler üzerinde çalışan Teknik Komiteleri.

c — OECD - İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı - PARIS (Yaş Meyve ve Sebze)

d — Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu - CENEVRE

e — Avrupa Ortak Pazarı - BRÜKSEL olup Güney Amerika'da kendi bölgeleri için çalışan başka kurulular da vardır.

Sanayi alanında ise :

OECD, Ortak Pazar'ın çalışmaları varsa da bu alanda en önemli iki kuruluş Dünya çapında standard çalışmalarıyla ün kazanmıştır. Bunlar :

a) IEC (Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu) Cenevre ile.

b) ISO (Milletlerarası Standardizasyon Organizasyonu) Cenevre, dir. Birincisi XXinci Yüzyilla beraber dünya elektrik standartlarının, tek standard haline getirilmesi amacıyla kurulmuş ve Dünya'nın en eski Milletlerarası Standard Organıdır.

İkincisi ise, bütün endüstri, metod standartları ile uğraşan ve son şeklini 1949 da alan kuruluştur.

Türk Standardları Enstitüsü bu iki kuruluşta tam yetki ile üyedir ve Tarımsal maddelerle uğraşan OECD, Avrupa Ekonomik Konseyi ve Kodeks Alimentarius çalışmalarında da yer almaktadır.

Aynı kuruluşların çalışmaları, ana hatları itibarıyle şöyledir :

Muhtelif memleketlerin milli standartlarını alırlar. Bu memleket uzmanları bir araya gelir, tartışmalar ve bütün bu standartları tek metin haline sokmağa çalışırlar. İşte bu son metin coğulukça kabul edilirse bir «Genel Tavsiye» olur. Bu rekamandasyonlara üye memleketler uyup kendi milli standartlarını ona göre hazırlarlar. Ve böylece aynı maddenin özellikleri, ölçüleri, ambalajları bütün dünyada birörnek olur. Ampul duy örneği böyle bir çalışma verisidir.

Simdi buraya kadar verdığımız izhatı ihracat ticaretimize, tarım ve endüstri durumumuza göre inceleyelim ve yararlıları, sakıncaları ve burlara paralel olarak yapmamız gereken çalışmaları belirtelim :

1) Yukarda sayılan kuruluşlarda, yetistirici, imalatçı ve tüketici memleketler yan yana, karşı karşılıkta yer alırlar. Birincilerin birbirlerine «rakip» olmalarına karşılık sonuncular yetistirici ve imalatçılardan sürekli olarak daha ucuz ve daha iyi özellikte mal isteme durumundadırlar.

2) Bu standartlar, hem alıcı hem satıcı memleketlerde resmen uygulanacağı ve alıcı memleketler bu standarta uygun düşmeyecek malları artık ithal etmeyecekleri için burlara uyamışacaksa o memleketlere o malı ihrac etmemeyeceğiz demektir. İşte incelik ve tehlike buradadır.

Demek oluyor ki, biz bu çalışmalara katılsak da katılmamasak da bu hareket yürelyecektir. Ve çabuk yürümektedir.

O halde yapılacak iş : Bütün bu çalışmalarla bulunmak, Türk tarım ve endüstri imkânlarına göre hazırlanacak malların, milletlerarası standartlarda yer almalarını sağlamaya gayret sarfetmek ve yarın bu yoldan ihracatımıza kapıların kapandığını önlemektedir.

Bu tehlikeye karşı, milletlerarası faaliyetin yararlıları daha çoktur. Bütün dünya uzmanlarının standart hazırlama bilgilerine sahip olmak başı başına bir kazançtır.

Unutmayalım ki, yukarıda söylediğim bütün kuruluşlar milletlerarası ticaret konusunda mal ve mamulleri, dış piyasaların tümünde tanınan birörnek hale koymaya büyük önem vermektedir. Bu amaç gerçeklestiği ölçüde, üretici ve tüketici memleketler arasındaki ticari münasebetler sadeleşecek ve ferahlayacaktır.

Bilhassa Türkiye gibi tabiat şartlarının elverişli bulunmasından ötürü çeşitli ürünleri, hem de yabancı

egitlerinden daha üstün tad ve nefasette yetiştirebilecek ve dış piyasalara rahatlıkla süreBILECEK memleketler için, standardlaşma hayatı sayılabilen bir ihtiyaçtır.

Bu alanda henüz pek genç bir kuruluş olan Türk Standardları Enstitüsü faaliyete geçtiği kısa süre içinde yaptığı yurt dışı temas ve çalışmalarla zarureti daha iyi görmüş ve memleketimizi ilgilendiren konularak yerinde ve etkili müdafaheleri ile Turungiller, Sofralık Uzüm, Fındık, Şeftali gibi ihrac mallarımızın yüksek değerlere satılmalarını sağlayacak standartların milletlerarası alanda hazırlanmasına ve uygulanmasına yardımcı olmuştur.

Bu mallarımızdan son iki üç yıl içinde yapılan ihracatta harcanan bu cabaların olumlu sonuçları filen görülmüş, standartlarına uygun olarak hazırlanmış ürünlerimiz, gittikleri piyasalarda büyük rağbet görmüş ve satış fiyatları eskisine kıyasla hayli yüksek olmuştur.

Bu realite de gösteriyor ki, ihrac etmek istediğimiz mal ister tarımsal bir ürün olsun, ister bir sanayi malı bulunsun, bilimsel ve teknik esaslara göre düzenlenen standartına uygun özelliklerde bulunduğu takdirde, bunları satmakta bugün karşılığımız zorluklarım büyük bir kısmı ortadan kalkmış ve aynı zamanda alıcı piyasalarla mallarımıza üstünlük kazandırmış olacaktır. Ve yine standardlaşma sayesinde, ihrac ettiğimiz mallara uygulanan arbitrajlardan artık zararlara uğramamaklığımız iyiden iyiye azalacaktır. Açıklanan iyiliklerin yanı sıra, standardlaşma yolu ile Yurdumuzda seri halinde mal hazırlama ve yapma faaliyeti genişliyerek sanayileşmemize yol açacak, yeni yeni iş yeri kurulacak, kalifiye işçi yetişecek, sanayimizde kapasite artacak ve özlediğimiz rasyonel işletme de böyleslikle nihayet gerçekleşmiş olacaktır.

Bir bakıma maliyetlerimizin düşmesi demek olan bu olumlu sonucun, Milli ekonomimiz ve kalkınmamız hesabına büyük önem taşıdığını şüphe yoktur.

Sadece bu vararlığı için standardlaşmaya ne de rece değer verilecektir.

Sırası gelmişken TSE'nin aynı görüş ve inangla ele alıp bu güne kadar tamamladığı ve yayımladığı ihrac konularına ait standartlar hakkında da kısaca bilgi vermek istemiz.

Tarımsal ürünlerimizin, ihracatımız arasında başta geldiğini hepiniz bilmektesiniz Onun içindir ki, Beş Yıl Kalkınma Planlığımızda burların ön planda standardlaştırılması gereklidir. Görülmüş ve TSE'de buna uyararak konuya önem vermiştir.

Turungiller, Şeftali, Fındık, Elma, Sofralık Uzüm Kuru Fasulye, Nohut, Mercimek, Armut, Çilek, Soya Tohumu, Aycıceği Tohumu, Yerfıstığı, Susam, Haşhaş, Keten ve Kenevir Tohumları ve burların Küspeleri, Sardalya ve Ton Balıkları Konserveleri, Bezelye Konservesi, Kasaplık Sığır, Koyun, Kuzu, Kılkeçisi ve Külgöl Oğlağı, Bağırsaklar, Ceviz Kütükleri standartları bu güne yayımlanmış olanlar arasındadır. Daha 47 konu türlerinde de çalışmalarına devam etmektedir.

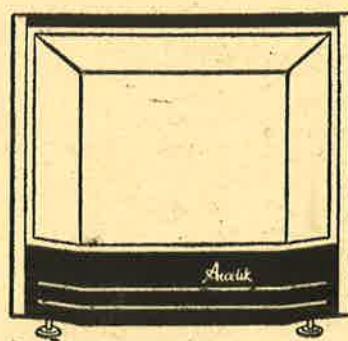
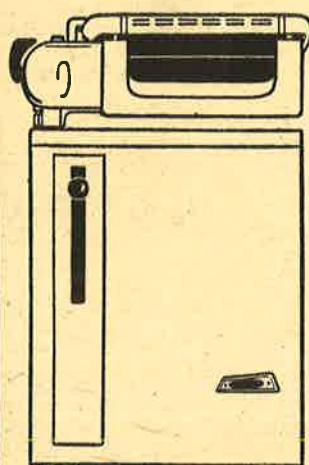
Ancak TSE'nin bu cabalarından umulan ölçüde milli menfaat elde edilebilmesi için, ihracatçılarımızda mallarımıza standartlarına göre hazırlamaya aynı inanc ve sevgi sahibi şarttır. Aksi takdirde kağıt üzerinde kalmaya mahküm bir standarttan elbette bir yararlık doğması beklenemez.

Diğer taraftan standardlaşma sayesinde, her malın kalitesine göre hak ettiği değerle satılabilmesi ve satıcının, düşük kaliteli malların elinde kalması düşündürmesinden, alıcıının ise, iyileri yanında düşük malların çıkışması şüphesinden kurtulacağı ve piyasamızda dürüst ticaret ahlakının doğmasına, yer tutmasına yol açılacağı hesaba katılacak olursa tüccar ve ihracatçılarımız igin bunun nasıl kaçınılmaz bir görev olduğu daha iyi anlaşılabilir.

Sözlerimi, bu memleket hizmetinde bütün ilgilileri sıkı ve samimi bir işbirliğine çağrırmakla bitiriyorum.

Hepinizi içtenlikle sevgi ve saygımla selâmlıyorum.

daima
daha güzel
daima daha
modern hatlar
ARÇELİK
estetik
anlayışının
temelini
teşkil eder

ARÇELİK

Standard Dünyasından

PORTRELER

D. Nihat MUMCU

1926 yılında Merzifon'da doğmuştur. Lise öğrenimini Samsun'da tamamlayan Mumcu 1949 yılında A. Ü. Ziraat Fakültesini bitirerek, Ziraat Yüksek Mühendisi olmuş ve aynı Fakültede asistanlık görevine başlamıştır.

«Türkiye Pamuklu El Dokuma Mülküleri Üzerine Araştırmalar» adlı doktora tezini Fakültede tamamlayarak doktor olan Mumcu, 1956 yılında buradan ayrılmış ve T. Odalar Birliğine intisap etmiştir.

Odalar Birliğindeki çalışmaları sırasında, Özel Sektör tekstil sanayinin ihtiyaçları, tanıtılması ve geliştirilmesi konularında büyük çabalar harcamış, memleketimiz tekstil sanayinin belli başlı üç kolunu teşkil eden ipeklı, yünli ve pamuklu sanayileri monografilerini hazırlamıştır. Diğer taraftan, gerek Türkiye İktisat Gazetesi'nde, gerekse Mensucat Meslek Dergisinde, konu ile ilgili çeşitli yazıları yayınlanmıştır.

Dr. Mumcu halen T. Odalar Birliği Sanayi Dairesinde Sanayi Müdürlüğü görevinde bulunmaktadır. Kendisi çok uzun bir süreden beri Türk Standardları Enstitüsü, standard hazırlama ailesine de katılmıştır. Altı yıldan beri TSE Tekstil Hazırlık Grubuna Başkanlık yapmaktadır.

Sami SAYRUN

1905 yılında İstanbulda doğmuştur. İlk ve orta öğrenimden sonra 1931 yılında Uluslararası Ticariye Mektebi'ni bitirmiştir.

İlk görevine İstanbul Ticaret ve sanayi Odasında başlayan Sami Sayrun 1937'ye kadar burada kalmış ve piyasa araştırmaları ile temayüz ettiği için Türkofise alınarak burada da maddeler raportöri olarak hizmet vermiştir. Türkofis Dış Ticaret Dairesine inkılâp edince aynı görevinde gelişen Sami Sayrun, sonra Bakanlık kadrosunda sırasıyla Hatay, Trabzon, Mersin, İzmir, Diyarbakır Bölge Ticaret Müdürlüklerinde bulunmuştur.

1949 da Ticaret Bakanlığı Teskilatlandırma Genel Müdürlüğüne müşavir olmuş, bunu takiben Teskilatlandırma Genel Müdürlüğüne atanmıştır. 1951 yılında Bakanlık Müşaviri olan Sayrun 1962 yılından beri de Ticaret Bakanlığı Müsteşar Muavinliği görevini yapmaktadır.

Sami Sayrun, meslek hayatı boyunca standartlaşdırma ile çok yakından ilgilenmiştir. Gerek Türkofis'te bulunduğu sırarda, gerekse Ticaret Bakanlığında ifa ettiği önemli görevler dolayısıyle ve özellikle ihrac konusu olan Tarım ürünlerimizin standartlaştırılmaları konusunda değerli hizmetleri geçmiştir. Kendisi halen Türk Standardları Enstitüsü Ziraat Hazırlık Grubuna başkanlığını yapmaktadır.

TSE Ambalaj Laboratuvarının Kuruluşunda Yeni Gelişmeler

**BU KONU İLE İLGİLİ
OLARAK FRansa GENEL
AMBALAJ LÂBORATUVARI
DİREKTÖR YARDIMCISI
M.G. JOUHAUD ANKARA'YA
GELDİ**

O.E.C.D. ile yapılan işbirliği sonucunda kurulması kararlaştırılan TSE Ambalaj Laboratuvarının gerçekleştirilmesi yolunda önemli bir adım daha atılmış bulunmaktadır.

Okuyucularımızın hatırlayacağı gibi, bu konuda ilk önemli teşebbüs 1965 yılının Kasım ayında sonuçlanmıştır ve Fransa Genel Ambalaj Laboratuvarı Başkanı M.J.-B. Verlot TSE'de bir hafta süre ile çalışmalar yapmış, kurulacak laboratuvarın yeri, makina ve teçhizatı konularında TSE ilgilileri ile anlaşmaya varmıştır (1).

Daha önce varılan karar gereğince, bu defa M. Verlot'nun yardımcılarından M. Gilbert Jouhaud, O.E.C.D. Uzmanı sıfatıyla 5 Haziran 1966 günü Ankara'ya gelmiş ve bir haftalık çalışma süresi içinde projenin ikinci safhasını teşkil eden hazırlıklar tamamlanmıştır.

M. Jouhaud, makina ve teçhizatın yerlesme planı üzerinde TSE ilgilileri ile çalışmış, bu arada, gerek mekanik ve gerekse kimyasal ve klimatik test ve analizlerin yapılabileceği bu laboratuvara yararlanılabilecek cihazlar tespit edilmiş, bunların içinde memleketimizde yapılmalari mümkün olanların ayrıntılı planlarını yapmak üzere etrafı bir inceleme yapmıştır. M. Jouhaud, bunlardan başka makina ve teçhizatla ilgili fiyat listesini hazırlamış ve finansman programının yürütülebilmesi bakımından, bunlardan hanglerinin öncelikle temin edilmeleri gerektiği konusunda da fikir vermiştir.

M. Jouhaud, son zamanlarda paletizasyon konusunda çalışmalar yaparı T.C.D. Demiryolları ile de temaslarda bulunmuş ve Cer Dairesi ile Limanlar Dairesi Başkanları ile yaptığı konuşmalarda, özellikle yapılan paletlerin boyutları ve diğer özellikleri hakkında görüşlerini belirtmiştir.

11 Haziran 1966 günü Ankara'

M. Jouhaud, TSE'de ilgililerle plan üzerinde çalışıyor

dan ayrılan Fransa Genel Ambalaj maddelein nakliyatını düzenleyen Laboratuvarı Direktör Yardımcısı Bakanlıklararası Komisyonde üye M. G. Jouhaud, aynı zamanda Fransız Millî Kalite Markası olan (NF) bulunmakta, zaman zaman O.E.C.D. Müşaviri olarak da çalışmaktadır.

1) Bak : STANDARD Sayı 47 Sayfa 8

TSE, kuru incirlerimizin ve ezmelerinin dış piyasalarda iyi fiyatlara satılmaları konusunda koordinatörlük yapıyor

Dış piyasalara satışı yıldan yıla daralan ve güçleşen kuru incirlerimizle ezmelerini bu durumdan kurtarmak ve geleceğini güven altına almak çözüm bekleyen önemli problemlerimizden biri haline gelmiştir.

Yetiştiricileri ve ihracatçılarınıza aynı ölçüde ilgilendirmesine karşılık, aralarındaki anlaşmazlıklar yüzünden bir türlü iyi bir düzene sokulamayan bu konu, tarafların gösterdikleri arzu üzerine TSE'ce ele alınmış ve 25.6.1966 günü Enstitüde ilgilileri arasında bir toplantı yapılmıştır.

Ticaret Bakanlığı, İzmir İhracatçı Birlikleri, Taris, İncir Yetiştiricileri Birliği ve TSE yetkililerinin katıldığı bu toplantıda şu sonuçlara varılmıştır :

1 — İncirlerimiz tad ve nefaset yönlerinden dünyada rakipsizdir. Bunların kurulmuşlarına ve ezmelerine istikrarlı bir fiyat konulduğu ve bu fiyat korunduğu takdirde, dış piyasalarda her zaman istahlı alıcı bulabilir.

2 — İncir üretimimizi etkileyen

faktörlerin başında zararlılarla savaş gelmektedir. Ve bu zorunluk, incirlerimizin toplanmasından başlayarak tüketimine kadar aralıksız devam eder. Onun içindir ki, incirlerimizin toplanma ve hazırlanma süresi içinde yetiştircilere ve ihracatçılara düşen hizmet payları vardır. Taraflardan birisinin işi gevşektirmesi ürünün kaliteden düşmesine yol açar. Bu husus göz önünde tutularak zararlılarla savaş hizmetinde, aralarında sıkı ve koordine bir işbirliği kurmaları kaçınılmaz bir zarrattır.

İncirlerimizi yetiştirciler kuruşturma safhasında ve ihracatçılar işletme safhasında fumigasyona tabi tuttukları takdirde, tehlikeni % 90'ı ortadan kalkmış olur. Ve bunun yanı başında aynı işlemler uygulanırken bir de temizlik şartlarına uygun hareket edilirse özlenen amaç kolaylıkla elde edilmiş olur.

İncirlerimizin, gerek yettiştiricisi ve gerek ihracatçı ellişerinde iken özel şekilde yaptırılmış depolarda sak-

lanmaları da satış zamanına kadar onları bozulmadan korumak yönünden önemlidir.

3 — İncirlerimizi 2 ncı maddede belirtilen tarzda kurutup işlemeyi ve dış piyasanın aradığı özeliklerde hazırlamayı sağlayacak en kestirme yol ise, açıklanan hizmetin her safhasında uygulanacak bilimsel ve teknik esasları gösteren standardlarını yapılımasından ve yürürlüğe konulmasından ibarettir.

Standardların uygulanacağı ilk yıllarda bunnlara uygun düşmeyecek bir kısım ürünlümüz, belki değer kazanmayabilir. Fakat gelecek yıllarda standard ürünün getireceği iyilikleri gözleriyle gören yetişiriciler gayrete gelmek suretiyle standard mal yapmaya onlar da önem verir ve böyleslikle incirlerimizin geleceği sağlaması sağlanmış olur.

4 — Standard mal hazırlamamızda gerekli tesislerde depoların kurulabilmesi ve incirlerimizin hakkıyle değer kazanabilmesi, yetişirici ve ihracatçılarımızın bu amaç etrafında birleşmelerini ve teşkilatlanmamızı gerekli kılmaktadır. Bu, fiilen tahak-

kuk ettirilebilediği ölçüde, yetişirici ve ihracatçılarımız kadar Devlet hizmeti de kolaylaştırılmış olur. Bu konuda Türkiye Ziraat Odalarından da yararlanılması düşüntülebilir ve mümkündür.

5 — Yetişiricilerin güven altında çalışmasını destekleyecek bir başka tedbir de incirlerimize bir taban fiyatının tayin olunması keyfiyetidir. Bu fiyatın nasıl tesbit edileceğini ve uygulanacağını 4 ncü maddede açıklanan organizasyonla Devlet birlikte kararlaştırırlar.

MPM GENEL KURULU TSE'DE TOPLANDI

Millî Produktivite Merkezi'nin üçüncü Genel Kurul toplantısı 29 Haziran 1966 günü TSE salonunda yapılmıştır.

Gelecekteki millî produktivite çalışmalarımıza ışık tutan nitelikteki toplantıların sonunda yapılan seçimlerde MPM Yönetimi Kurulu'na, Halil Tunç, Prof. Dr. Sabahattin Zaim, Prof. Dr. Necmettin Erbakan, Turgut Özal, Yılmaz Güngör ve Ekrem Özölçer, seçilmişlerdir.

Karayollarında Kurs gören Mühendisler TSE'yi ziyaret etti

Karayolları Genel Müdürlüğü'nün çeşitli bölgelerinde çalışan ve halen Genel Müdürlükte bir ay süreli Makina İkmal Kursunda bulunan değerli mühendislerimizden 5 kişilik bir grup, başlarında Ahmet Erol bulunduğu halde, 16 Haziran Perşembe günü Türk Standardları Enstitüsünü ziyaret etmişlerdir.

Enstitüye karşı gösterilen bu yakın ilgiyi değerlendirmek amacıyla TSE yetkilileri, misafirlere, gerek yurdumuzda standardlaştırmaının bugünkü durumu, gerekse TSE'nin faaliyetleri ile gelecekteki gelişme planları üzerinde açıklamalarda bulunmuşlar, sonra Hizmet Binası ile Laboratuvarlar ve Kültür Merkezi gezilmiştir.

TSE Hazırlık Gruplarında

ELEKTRİK :

- ★ «Sert Çekilmiş Som Alüminyum Tel», «Ev Tipi Elektrikli Vantilatörler», «Elektrolitik Bakır Toplayıcı Çubuklar (Bakır Baralar)» standard tasarılarının hazırlıkları tamamlanmış ve ilgili lerin mütalâalarına sunulmuştur.
- ★ «Yalıtkan Yağlar», «Anten Tesisleri», «Aydınlatma Tesislerinde Kullanılan Lâmba Armatûrleri», «Ayırıcılar» ve «Elle Kumandalı Açık Hava Tipi Kesiciler» tasarılarının Teknik Komite çalışmaları devam etmektedir.
- ★ «Elektrikte Kullanılan Yazı Sembollerî» ve «Alternatif Akım Kaynak Makineleri» tasarılarının olgunlaştırıma çalışmaları yapılmaktadır.

İNSAAT :

- ★ «Gazbeton», «Kirdöküm Banyo ve Duş Tekneleri», «Asbestli Çimentodan Yapılmış Bassisaklı Pîs Su ve Yağmur Suyu İleten Borular ve Boru Özel Parçaları» tasarıları Hazırlık Grubunda incelemiştir. Bu tasarılar yakında mütalâaları almak üzere ilgili Resmi ve Özel Sektör kuruluşlarına gönderilecektir.
- ★ «Alçı Bölme Blokları» ve «Alçı Duvar Levhaları» tasarıları mütalâa mercilerine gönderilmiştir.
- ★ «Tabii Yapı Taşları» tasarısı Teknik Komite tarafından tamamlanarak Hazırlık Grubuna sunulmuştur.
- ★ «Beton Bordür Taşları» tasarısı gelen mütalâala rara göre olgunlaştırılmış olup, yakında Teknik Kurula sunulacaktır.

KİMYA :

- ★ TS. 214-234 «Mamûl Deriler», TS. 235 «Mamûl Derilerin ve Köselelerin Kimyasal Muayene Metodları» ve TS. 236 «Mamûl Derilerin ve Köselelerin Fiziksel Muayene Metodları» standardları hakkında çeşitli kuruluglardan gelen tâdil teknikleri üzerinde çalışılmış; ayrıca bu kuruluşların temsilcilerinin de hazır bulundukları 4 gün süren toplantılarında, standardlarda yapılması gereklî değişiklikler tesbit edilmiştir.
- ★ «Sentetik Deterjanlar» Tasarısına son şeklini vermek amacıyla imalâtçı firma temsilcilerinin de hazır bulunacağı bir toplantı yapılması kararlaştırılmıştır.

MADEN :

«Manganez Cevherlerinden Nümune Alma», «Demir Cevherlerinden Alınan Nümunerin Hazırlanması» ve «Krom Cevheri Satış Sözleşmesi» tasarıları Teknik Komitelerince tamamlanarak Hazırlık Grupuna sunulmuştur.

MAKİNA :

- ★ «Beyaz Yün Keçeler», «Ad. Numara ve İşaret Plâkaları», «Körükli Havagazı Sayaçları», «Sivi, Gaz ve Buhar İçin Kullanılan Kirdöküm Vanalar», «Gazlar İçin Kullanılan Hafif Model Kirdöküm Yassı Vanalar», «Kaynaklı Çelik Kalorifer Kazanları», «Derin Kuyu Su Pompaları» ve «Basıncı Tencereler (Düdüklü Tencereler)» tasarıları Teknik Komiteleri tarafından görüşülmek üzere Hazırlık Grubu gündemine alınmıştır.
- ★ «Dilimli Kirdöküm Kalorifer Kazanları», «Demir El Arabaları», «Kursun Boru ve Boru Dirsekleri», «Ana Yakıt Tankı (Bina Dahili)» ve «Menba ve İğne Suları Tesisatında Kullanılan Kapaklar» tasarıları hakkında mütalâalar beklenmektedir.
- ★ Kondanser ve Isıtıcı ve Soğutucularda Kullanılan Dikişsiz Bakır ve Bakır Alaşımı Borular» tasarısı yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.

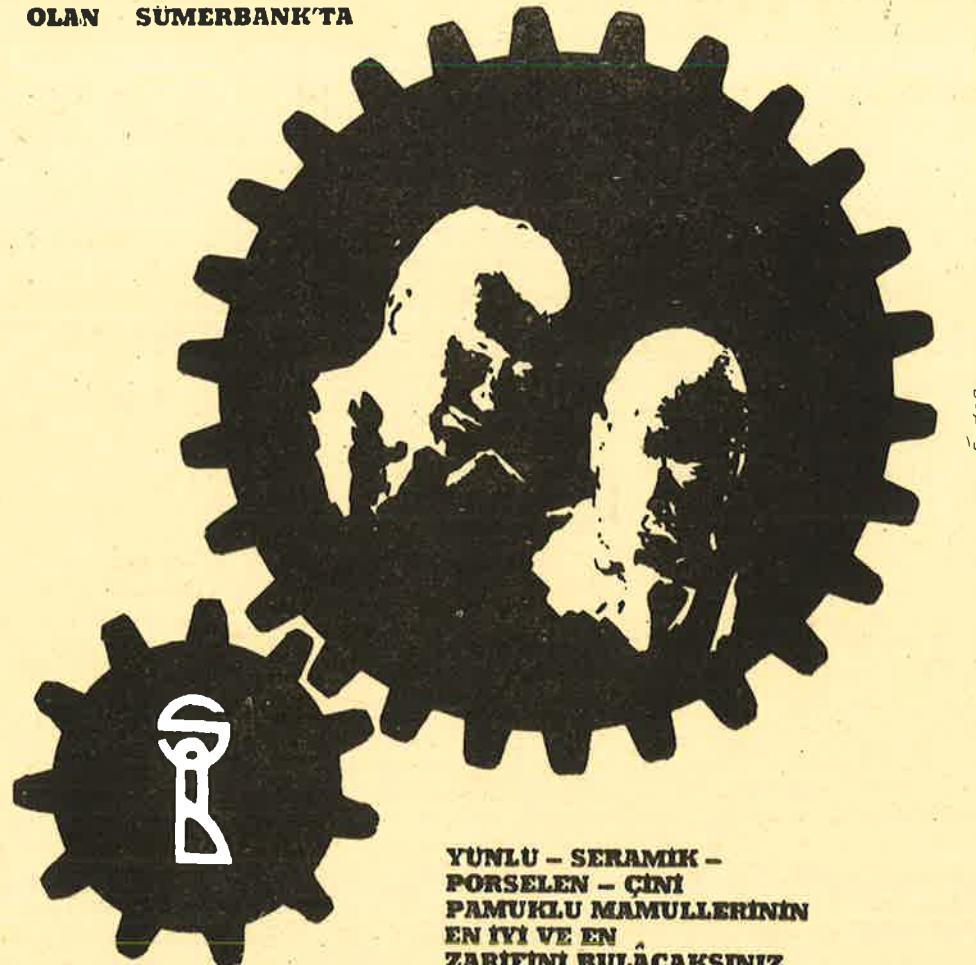
MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ :

«Yapılarda Ölçü Esasları», «Yapılarda Ölçü Toleransları», Elektrik ve Havagazı Sayaçları Yerleştirme Esasları», «Dışarı Açılan Penceresi Bulunmayan Banyo ve Helâcların, Motor Gücüne İhtiyaç Göstermeden Bacalarla Havalanırılması Esasları» standard tasarılarını hazırlayacak Teknik Komiteler kurulmuştur.

ZİRAAT :

- ★ «Kuru Bakla», «Fig», «Kuş Yemi» ve «Kuru Kağısı» tasarıları mütalâa için ilgili yerlere gönderilmiştir.
- ★ «Şarap Analiz Metodları», «Beyaz Peynir» ve «Siirt Battaniyesi» tasarıları Hazırlık Grubunda incelenmektedir.
- ★ «Çiğ Süt» tasarısı yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.

**ANA SANAYİ KOLLARIYLE
MEMLEKET HİZMETİNDE
OLAN SÜMERBANK'TA**

**YUNLU - SERAMİK -
PORSELEN - ÇİNİ
PAMUKLU MAMULLERİNİN
EN İYİ VE EN
ZARİFİNİ BULACAKSINIZ.**

Basın A — 2659 (67)

KILIÇOĞLU
Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

E S K İ S E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

**Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları**

**En iyi kaliteli mallarıyle daima
müşterilerinin emrindedir**

ADRES : Posta Kutusu 7
İnönü Caddesi No: 59
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 1364 - 2105

STANDARD SOHBETLERİ

IMTIHANLAR

Armağan ANAR

Yüzleri sararmış, gözleri kızarmış, sakalları çıkmış, saçları yapılmamış bir sürü kız ve oğlan, aile çevrelerimizde ve akşam üzeri hava almaya çıkmış kalabalığın arasında gördüğümüz tipler oldu. Gençlik imtihanlarla uğrasıyor bu sıralarda. Evlerde aşağı yukarı birbirine benzer konuşmalar yer almaktır.

«Bütün yıl yan geldikten sonra dedigime geldin. Taşıma suyla değirmeni bakalım nasıl döndüreceksin. Döndüremeyip kendin dönersem hiç şaşmam». «Evlâdim, sen elinden geleni yaptın. Üst tarafı şansa bağlı artık», «Bu sefer de geçemezsen sana verdigim emekler haram olsun.» Çeşitli ortamdaki ailelere göre bu minval sözler. O arada uykusu kaçan anneler, kara kara düşünen babalar ve pek azı umursamaz, fakat çoğunuğu büyük bir gayret içinde gençler. Çünkü bu ay içinde liseler bitecek, üniversitelere girilecek ve istikbal yolu çizilmeye çalışılacak. Gerek kişilerin, gerek memleketin kaderini etkileyen olayların yaşandığı günlerdeyiz.

Toplum, nasıl insanlardan kurulu olacağını uyguladığı eğitim sistemiyle standardlaştırmış. Kişilerde bu standarda uymak çabasını yoğun olarak görmek kabil.

Bizim toplumumuzda standard, lise bitirenlerin dünya üzerindeki her bilim kolundan bireyler bilmesini gerektiriyor. İnsaf edip bulanları 17 konuda toplamış. Sanki memleket her işini halletmiş de sadece genel kültüre sahip insanlara ihtiyacı kalmış gibi bir tutum. Bence bu standardın tâdil edilmek üzere Teknik Kulturula iadesi lâzım. Bana kalırsa genel kültürün ana hatları orta okul seviyesinde verilmeli,andan sonra ihtisaslaşmaya gidilmeli. Yönüne erken bulanların, seçikleri kollarda daha yoğun ve derinlemesine bilim, meslek veya sanat sahibi olmak için daha fazla enerji ve zamanı olur. Hiç ihmale gelmeyen genel kültür ise, standarda ilâve edilecek başka maddelerle sağlanabilir. Okul harici faaliyetler örgütleştirilebildiği takdirde bu ihtiyacı, lisedeki çeşitli dersleri baştan savma öğrenmekten daha olumlu bir şekilde karşılamak mümkün olabilir.

Demek ki standardı yeniden gözden geçirirken, pazarlarda mal çeşit ve tiplerine göre nasıl kurallar koymuyorsak, memleketimizde ve memleketimizin dünyadaki yerinde nasıl insanlara ihtiyaç varsa ona göre kurallar koymalıız. Avustralya'nın kuru üzümü ile Türkiye'nin kini aynı standarda tâbi kildiğimizda Türkiye'nin bundan nasıl zararlı çıkacağını standard-

çilarımız biliyor ve bunun mücadelemini yapıp başarı kazanıyorlarsa, gelişmiş dünyadaki makbul eğitim kurallarını kendi memleketimizin şartlarını dikkate almadan uygulamaya kalktığımızda, bir OECD standardını memleket şartlarını hesaba katmadan, olduğu gibi uygulamak gibi hiç yapmadığımız bir şeyi yapmış olur ve bizim için faydasız hatta zararlı sonuçlar alabiliriz.

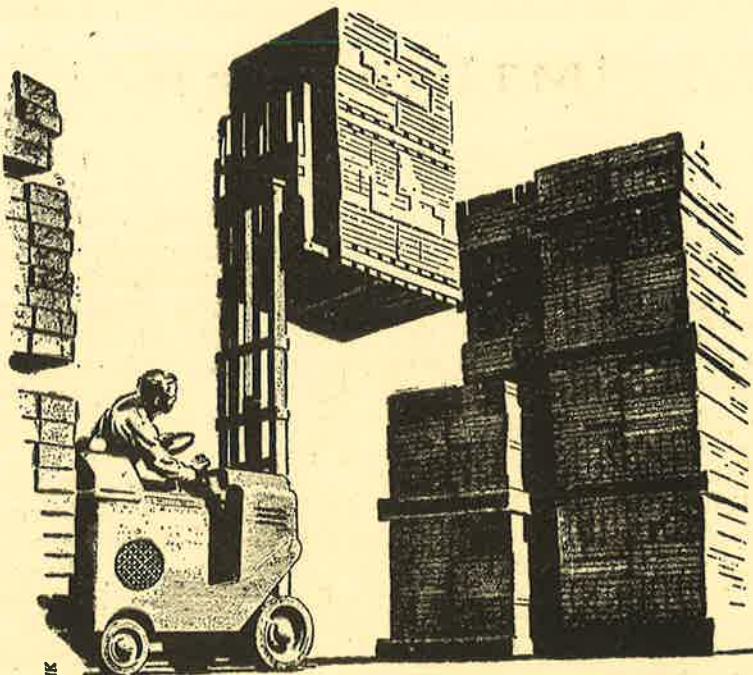
Hatta, aynı madde için memleketin bölgelerine göre çeşitli toleranslar tanıyan standardlar gibi, eğitim standardımızın da bölgeler için bir miktar toleranslar tanımmasına taraftarım. Bölgenin ihtiyaçları, öğrencinin Kleopatra ile Antuan arasında geçenlerden haberدار olmasını lüzumsuz kılıyorsa, ne diye o öğrenciye bölgesinin asıl ihtiyaçları hakkında bilgi vermek varken bu detaylarla vakit kaybettirilsin?

Gelelim üniversiteye giriş imtihanlarına. Standard lise mezunu elde edildiği düşüncesiyle standard testlerle üniversitelere giriş sağlanması kadar kolay ve uygar bir metod düşünülemez denmektedir. Acaba lise mezunları standard mıdır? Bir kere lise mezuniyet imtihanları standard değildir. Kaldı ki lisede standard eğitime tabi tutulmuyorlar. Aynı okulda çeşitli öğretmenler çeşitli nitelikte öğrenci yetiştiriyorlar. Kimi şubenin matematik dersi kuvvetli, kimi şubede fen öğrencisi de olsa öğretmen, ille de dörtbaşı mamur tarihçi yetiştirmek ister. Öğretmenlerin kişilikleri diyeceksiniz ama, öğretmenlerin ortak bir çalışma disiplini sağlama kaabiliyeti olmamalı mı?

Belki uygulanması en elverişli metod ama üniversiteye giriş testleri bizi standardın en önemli kusuru ile karşılaştırıyor. Standardın istisnalara yer vermemesi... Standard çoğunuğun düzenini kurar. Çoğunluğun düzenini sağlamakla en büyük hizmeti yapar. Fakat, işte gene bu niteliğidir ki işin esasını bilmeyenler için standard orta çap demektir, küçümsenebilir. Ama ne yapalım ki istisnalar için standard yapmak geçerli bir iş değildir. İstisnalar için standard yapamayız ama istisnalara değer vermesini bileyebiliriz.

Üniversite giriş imtihanları da çoğunuğu dikkate alan bir standard niteliğindedir. Şu kadar puan alırsan şu mesleği, bu kadar puan alırsan öteki mesleği seçtirir insana.

Ne olurdu insanların doğal kabiliyetlerini hesaba katan bir tolerans imkânı olsaydı liselerden zannedildiği kadar standard mezun olmayan gençler için....

REKLAMCILIK

MEKANİK GÜCÜN DEĞERİ ENERJİ İLE ÖLÇÜLÜR

Arşimetten bu yana tekamül etmiş en modern yük kaldırıcıları bile gördükleri iş nisbetinde bir enerji kaynağına sahip olmaları icap eder.

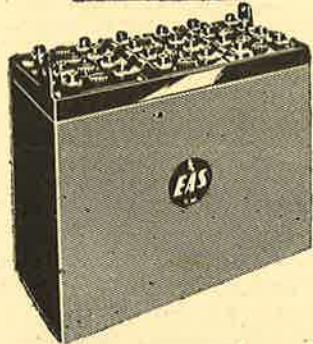
Bugün gerek ağır sanayide ve gerekse günlük nakliye işlerinde kullanılan kaldırıclarla gereken enerjiyi veren akümülatörlerdir.

Güvenle çalışmayı gerektiren bu enerji kaynağını seçmek ise aynı güven ve garantiyi taşıyan bir akümülatöre bağlıdır.

**PANZER PLAKALI, STASYONER ve TRAKSYONER aküleri
EAS - TUDOR akümülatör sanayinin sizler için hazırladığı en ideal ve en yenisidir.**

EAS - TUDOR STASYONER aküleri telefon santralleri için 5 ve yük kaldırıcıları için 8 yıl garantisidir.

Yüz defa da sorsanız herkes size yine EAS diyecektir.

Hakiki DRY CHARGE'ı
yalnız
EAS
'tmel eder

EAS - TUDOR

EAS EBNİT VE AKÜMÜLATÖR SANAYİİ A.Ş., Yıldız - Karataş Tel.: 53 36 53 - 54

STANDARDLARLA İLGİLİ OLARAK

Hayvanların kesilmesi, yüzülmesi ve derilerin korunması

Muzaffer UYGUNER

Bilindiği üzere, TSE, geçen yıl lar içinde, önce hayvan ham deri rinin standardlarını yapmış bunların ardından pikkle deri standarı ile mammul deri standardlarını da yürütür lüge koymustur. TS. 156-177 numaralarını taşıyan 22 standardlık bir bütünsel teşkil eden ham deri standardları ile TS. 178 Pikkle deri standarı mecburi de kılınmıştır. TS. 214-234 numaralarını taşıyan 21 standardlık takim ve bunlarla ilgili TS. 235 ve TS. 236 kimyasal ve fiziksel muayene metodları standardları henüz mecburi kılınmamıştır.

Ham deri standardlarının uygulanmasında başarıya ulaşılabilmesi için bazı ön tedbirlerin de alınması gerekiyordu. Bu tedbirler, Tarım Bakanlığınca alınmış bulunmaktadır. 30 Mayıs 1966 tarihli ve 12309 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan iki Yönetmelik hayvanların kesimi ve yüzülmemesini, derilerin korunmasını güvenlik altına almıştır.

1 — Kesim ve Yüzme İşleri Yönetmeligi :

3203 sayılı Tarım Bakanlığı Vizife ve Teşkilat Kanunu'nun 19 - 20 nci, Hayvan Sağlık Zabıtası Tüzüğü'nün 459-503 tıncı maddeleri hükümlerine dayanılarak hazırlanan bu Yönetmelik yayın tarihinde yürürlüğe girmiştir.

İçisleri ve Tarım Bakanlıklarınca, mezbahalarda uygulanacak olan Yönetmelik'te, kesim öncesi işlemler, kesime hazırlama, boğazdan kesim yeri ve şekli, başın ayrılop yüzülmesi, ayakların yüzülmesi, gövdenin yüzülmesi, karnın açılması ve iç organların çıkarılması, gövdenin parçalanması ve yıkanması büyük ve küçük baş hayvanlar için ayrı ayrı gösterilmiştir.

Deri yönünden önemli olan hısus gövdenin yüzülmesidir. Yönetmelığın 10 uncu maddesinde büyük baş hayvanların ve 17 nci maddesinde de küçük baş hayvanların gövde derilerinin nasıl yüzüleceği açıklanmıştır.

Yönetmelığın 19 uncu maddesi, gövdelerden çıkarılan derilerin mezbahalarda fazla bekletilmemesini ve üst liste konulmamasını öngörmektedir. Bu, bozulmayı önleyici bir tedbir olarak düşünülmüştür. 23

üncü maddede ise «kasaplık hayvanlarda yüzde esnasında ispire yapılmayacaktır.» hükmü bulmaktadır.

Kesici ve yüziçülerin teknik ve meslekî bilgilerini artırmak için hizmet içi eğitim yapılacağı da 47 nci madde de hükmeye bağlanmıştır.

2 — Mezbahalarda istihsal edilen derilerin tuzlanması, muhabazası, ambalajlanması ve sevkı hakkunda Yönetmelik :

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Plâni 1965 Yılı Programının 124 nci bendi gereğince hazırlanan bu Yönetmelik, kesim yerlerinde elde olunan derilerin tuzlanarak korunması, sevkı ve ambalajlanması düzenlenmektedir.

Deriler, kan, gübre ve çakıldak gibi maddelerden temizlenecek, yıkamış ve suyu giderilmiş deriler düzgünce serilip tuzlanacaktır. Tuzlanan deriler düzgünce serilip toplanacaktır. Tuzlanan deriler 4-6 gün bırakılacak, sonra aktarılıp yeniden tuzlanacak ve böylece 10-14 gün bi-

rakılacaktır. Tuzlanan deriler çırplır ve ağırlığının % 5inden fazla tuz bırakılmaz.

Küçük baş hayvan derilerinin ayrıca hava kurusu olarak korunacağı Yönetmelikten anlaşılmaktadır.

Bu yönetmelikte sınıflandırma, ambalajlama ve işaretleme ile ilgili bazı hükümler (madde: 11, 12, 17, 18, 19) de bulunmaktadır. Bu hususlar TS. 156 «Büyük ve Küçük Baş Hayvan Ham Derileri Ortak Hükümleri (Ham Derilerin Piyasaya Arzı, Genel Kusurlar ve Kalitelendirme, İşaretlenmesi, Ambalajlanması ve Denetlenmesi)» standardında geniş ve açık olarak yer almıştır. Yönetmelik bu hususlarda bu standarda atıf yapabilir ve böylece ortaya çıkacak bazı kuşkuları ortadan kaldırabilirdi. Yönetmelik'te standarddan hiç söz edilmemiştir. Halbuki, standardı uygulamakla görevli Bakanlıklar arasında Tarım Bakanlığı da bulunmaktadır. Yerli veya yersiz kuşkuların önlenmesi için Yönetmelik ile standard arasında bir paralellik kurulması zorunluğuna inanıyoruz.

İş Adamları

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ

okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadi olayları yakından takip edebileceğiniz yegane gazete

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'dir

Abone için müracaat :

Şehit Teğmen Kalmaz Cad. No. 30 - ANKARA

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

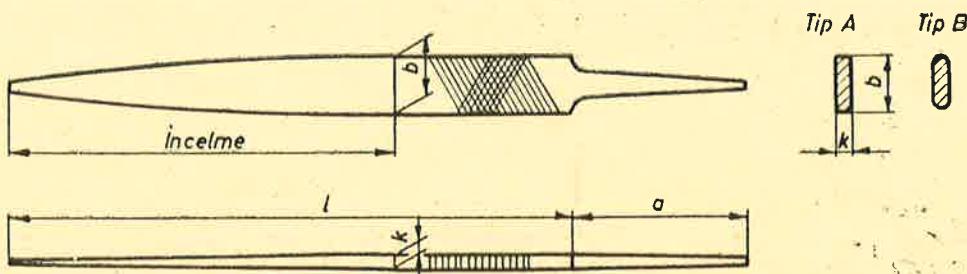
SİVRİ UÇLU YASSI EĞELER

TS. 375/4

FLAS FILES (Pointed)

UDK. 621.918.22

Ölçüler mm dir

Anma boyu $l = 100$ mm, genişliği $b = 12$ mm, kalınlığı $k = 3$ mm olan kaba dişli (K) ve düz kenarlı (tip A) bir sivri uçlu yassi eğenin gösterilisi:

Sivri uçlu yassi ege A 100X12X3 K TS 375 / 4

	Anma boyu l	b	k	a	cm de üst diş sırası sayısı				
					Çok kaba diş (ÇK)	Kaba diş (K)	Orta diş (O)	Ince diş (İ)	Çok ince diş (Çİ)
Kalın eğeler	(375)	35,5	22,4	110	5	—	—	—	—
	(450)	42,5	26,5	125	4,5	—	—	—	—
Orta kalın eğeler	(315)	28	12,5	80	5,6	—	—	—	—
	(375)	35,5	14	95	5	—	—	—	—
Normal eğeler	100	(10)	(2,5)	40	—	14	22,4	31,5	45
		12	3						
	(125)	12,5	3,2	45	—	12,5	20	28	40
	150	16	4	50	—	11,2	18	25	35,5
	(160)								
	200	(20)	5	60	—	10	16	22,4	31,5
		21							
	250	25	(6,3)	70	—	9	14	20	28
			6,5						
	300	30	7	80	—	8	12,5	18	25
	(315)	31,5	8						
	350	35	7,5	90	—	7,5	11,8	17	—
	(375)	37,5	9,5	95	—	7,1	11,2	16	—
	400	39	9	100					
	450	44	9	110	—	6,3	10	14	—
		(45)	(11,2)						

Parantez içindekiler geçici tiplerdir. İlerideki revizyonlarda ihtiyaca göre kaldırılacaktır.

Yapılış: Ege genişliğinde ve kalınlığında incelme, ege boyunun uçtan itibaren $1/3 - 1/2$ sine kadar olacaktır.
Kalınlık bütün boyda değişmeyecek şekilde de yapılabilir

Bu eğelerin yanı düz (tip A) ve yuvarlak (tip B) olmak üzere iki tipte imâl edilir.

Ege yüzeylerine çift sıra, yan lara tek sıra diş vurulacaktır.

YENİ Standardlar

"EĞELER,, VE "TÖRPÜLER,, STANDARDLARI

Sait YEŞEM

Makine Yüksek Mühendisi

Türk Standardları Enstitüsü Teknik Kurulu tarafından 11.4.1966 tarihinde kabul edilen «Eğeler standartı» ile «Törpüler Standartı»nın memleketimiz takım imalâtında ve stoklamada büyük bir boşluğu dolduracağımı ümit ederiz.

Bu standardların hazırlanmasında, ege ve törpülerin sınıflarını, boyutlarını ve toleranslarını test etmiş olan «ISO Recommendation R 234» birinci plânda gözönüne tutmuş, ayrıca diğer yabancı standardlardan yararlanılmıştır.

Her iki standard, özel amaçlar için yapılanlar hariç bütün ege ve törpüler ile bunlara takılan sapları ve sap halkalarını kapsamaktadır.

«Tarifler» bölümünde ege ve törpülerle ilgili tarifler verilmiş olan bu standartların özellikleri aşağı özetlenmiştir:

EĞELER STANDARTI :

Standardda, eğeler aşağıda gösterilen sınıflara ayrılmıştır:

1 — Dişlerin yapılışına göre:

— Dişleri vurulmak suretiyle yapılan eğeler,
— Dişleri frezede açılan eğeler (Freze eğeleri)

2 — Santimetrede diş sırası sayılarına göre:

- Çok kaba dişli,
- Kaba dişli,
- Orta dişli,
- Ince dişli,
- Çok ince dişli eğeler.

3 — Kullanma yerlerine ve sekillerine göre:

3. 1 — Tesviyeci eğeleri:

- Yassı,
- Yarım yuvarlak,
- Kılıç,
- Üç köşe,
- Yuvarlak,
- Dört köşe,
- Yarık,
- Bıçak, eğeleri.

3. 2 — Testere eğeleri:

- Üç köşe,
- Serit,
- El,
- Yarım yuvarlak,
- Yuvarlak,
- Baret,
- Bıçak,
- Çift ucu testere eğeleri.

3. 3 — Hızar eğeleri:

- Sivri ucu,
- Küt ucu,
- Kalın

hızar eğeleri.

3. 4 — Diğer eğeler:

- Tornacı,
- Kabinet,
- Orak,
- Kuş dili,
- Saatci eğeleri.

Eğeler, aşağıda kimyasal bileşimi verilen takım çeliğinden yapılr:

Karbon	C :	% 1,10-1,50
Mangan	Mn :	En çok % 0,45
Silisyum	Si :	En çok % 0,35
Fosfor	P :	En çok % 0,05
Kükürt	S :	En çok % 0,05

Yapılış özeliğine gelince :

Eğeler, standarda ilişik foylerde gösterilen ölçü ve biçimlere uygun yapılmalı, dişleri birbirine eşit ve keskin olmalıdır. Eğeler, doğrultulmuş, her tarafı aynı tarzda sertleştirilmiş, temizlenmiş olmalı, üzerinde çatlak, pas veya diğer yapılış özürleri bulunmamalıdır. Kontrol çubuğu ile muayenede dişlerde eğilme, aşınma, kırılma veya benzeri özürler görülmemelidir. Dişler kırmak için zorlandığında eğilmeden kırmalıdır. Gövde kırıldığı zaman ince ve homogen bir doku göstermelidir. Kuyruk kısmı sertleştirilmemelidir. Eğeler, sert bir cisim ile vurulduğunda, tınlamalıdır. Eğelerin kesici kısmının sertliği 60-64 Rockwell-C olmalıdır.

Sınıflarına ve ölçülerine göre çeşitli eğelere vurulacak veya frezede açılacak diş sıralarının santimetrede-

ki sayıları standarda ilişik foylerde gösterilmiş olup bunlar imalâtta göz önünde tutulmalıdır.

Ayrıca, çeşitli eğelerde müsaade edilen çarpıklık ve eğiklik değerleri çizelgelerde verilmiştir. Kılıç eğelerinde müsaade edilen çarpıklıklar, ege boyuna göre değişik olup 3° ile 7° dir. Diğer eğelerde ise, ege biçimlerine göre, 2° ve 3° arasında değişmektedir. Eğiklik değerleri de eğelerin biçimlerine ve boylarına göre değişlidir ve 0,13 mm ile 1,50 mm arasındadır.

«Toleranslar» bölümünde, eğelerin boy, cap, genişlik ve kalınlık toleransları ile santimetrede diş sırası toleransı çizelgeler halinde toplanmıştır.

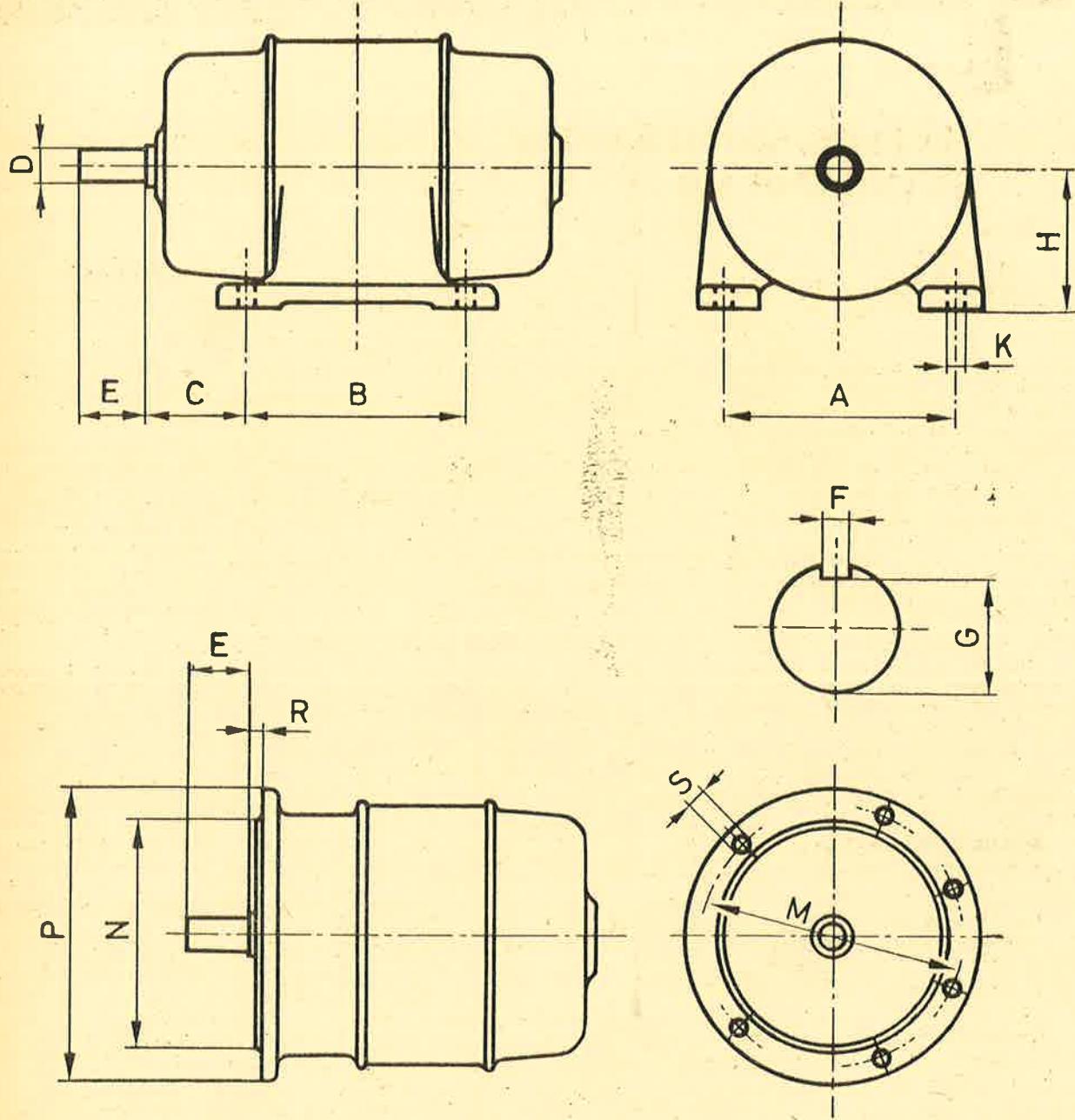
«Muayeneler» bölümünde teslimé sunulan eğelerden, çeşitli muayenelerden geçirilmek üzere alınacak nümune ve muayenede müsaade edilen bozuk ege miktarları bir çizelgede gösterilmiş ve muayenelerin yapılış tarzı hakkında bilgi verilmişdir.

Eğelerin bu standarda uygunluğunu test etmek için aşağıdaki muayeneler yapılır:

- Boyut muayenesi,
- Tınlama muayenesi,
- Gözle muayene,
- Çarpıklık muayenesi,
- Eğiklik muayenesi,
- Kontrol çubuğu ile muayene,
- Sertlik muayenesi.

Bu standarda uygun olarak imal edilen eğelerin ve ambalajlarına yapıştırılacak etiketlerin üzerine eğelerin anma ölçülerini, dişin kısa işaret TS işaret ve No., firmâsının markası veya kısa adı ve Türk malî deyimi işaretleri konulur.

Eğeler, pasa karşı korunması ve dişlerin zedelenmemesi için rutubet gecirmeyecek kâğıtlara sarılır. Sınıf boy ve diş cinsi ayın olmak şartıyla 250 mm. uzunluğa kadar olan eğeler 10 luk, 250 mm. den uzun olanlar 5 (Devamı 28. sahifede)

Ş E K İ L - 1

Elektrik Motorlarının Boyutlarına ait hazırlanacak Türk Standardı

Memleketimizde imâline yeni başlamış bulunan elektrik motorlarının boyutlarından standard hale getirilmesi mümkün olanlarının tesbiti ile bu konuda hazırlanacak Türk Standardı için faydalananması düşünülen Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu (IEC) nin 72 sayılı neşriyatı Türkçeye çevrilmiş ve aşağıda ilgililerin tetevikine sunulmuştur.

TSE İdaresi, bu değerli yayının, Dergimiz aracılığı ile bilim, resmi ve özel sektör kuruluşlarımıza, mütalâaları alımak üzere duyurulmasını rica etmiştir.

Mütalâalar, iki aylık süre içinde Türk Standardları Enstitüsü Elektrik Hazırlık Grubu Başkanlığına bildirilmelidir.

IEC'NİN 72 SAYILI RAPORU :

1 — Giriş :

Standardizasyona önce 50-60 frekanslı 3 fazlı sincap kafesli ve gerili 600 V a kadar olan, aks mili yüksekliği 100 ilâ 200 mm arasındaki alternatif akım, ayaklı motorların boyutlarından başlamalıdır.

I - II ve III No. lu çizelgelerde verilen boyutlar yukarıda açıklanan motorlara uygulanmak üzere tertip lenmiştir.

Bu boyutların tesbitinde ilk varıl mak istenilen amaç, muhtelif imalât çığının motorlarının birbirî yerine takılabilmesini sağlamak ve bu konuda motorların anma gücüne bağımlı olmaksızın boyut birligini temin edebil mektir.

2 — Standard Boyutları Gösteren Harfler :

Sekil — 1 degösterilen standard boyutlara ait harfler aşağıda açıklanmıştır:

H — Mil ekseninin mesnet tabana mesafesi (esas boyut),

A — Enine tesbit delik eksenleri arasındaki mesafe,

B — Boyuna tesbit delik eksenleri arasındaki mesafe,

C — Mil yatağı dişi ile en yakın tesbit deliği eksen arasındaki mesafe,

D = Dıştaki mil çapı,

E = Dıştaki mil boyu,

F = Kama yuvası genişliği,

G = Kama yuvası tabanı ile karşısındaki mil kenarı mesafesi,

J = Yedek sembol,

K = Tesbit deliği çapı,

L = Tesbit civatası çapı,

M — Flâns bağlantılarında tesbit delik eksenleri dairesinin çapı,

N = Flâns bağlantı makinelere de erkek veya dişi klavuz çapı,

P = Flâns bağlantılarında flâns dış çapı,

R = Mil yatağı dışı ile flâns bağlama yüzeyi arasındaki mesafe,

S = Flâns tesbit delikleri çapı.

3 — Tesbit Boyutları :

Motorların muhtelif yönlerde tesbitinde önemi bulunan boyutlar serisi I ve II No. lu çizelgelerde ve her iki çizelgedeki H boyutlarının mukayeseleri ise çizelge III de gösterilmiştir.

Bunlardan II No. lu çizelgedeki tesbit boyutları serisi motorların güçleri ile de ilgili bulunmaktadır.

Birbirinden pek farklı bulunanmayan bu iki seriden birisi elektrik motorları standartı için esas alınacaktır.

4 — Dıştaki Mil Ölçüleri:

Motor dışındaki mil kısmının ölçülerine ait halen mevcut ve kabul edilmiş bir seri bulunmamaktadır. Bu bakımından Milletlerarası bir ölçü

ÇİZELGE — I, SERİ 1

(Burada milimetre ölçüleri esas alınmıştır).

Gözde İşareti	H ^r	Milimetre				Inç			
		A	B	C	K	H	A	B	C
112a	112	180	125	70	12	7,10	4,92	2,75	0,469
112b	112	180	160	70	12	7,10	6,30	2,75	0,469
132a	132	212	160	85	14	8,37	6,30	3,35	0,550
132b	132	212	190	85	14	8,37	7,50	3,35	0,550
160a	160	250	190	100	14	9,85	7,46	3,94	0,562
160b	160	250	224	100	14	9,85	8,82	3,94	0,562
180a	180	280	224	112	18	11,03	8,82	4,41	7,720
180b	180	280	250	112	18	11,03	9,85	4,41	0,720
200a	200	315	250	125	18	12,38	9,85	4,94	0,720
200b	200	315	280	125	18	12,38	11,03	4,94	0,720
225a	225	355	280	140	18	13,98	11,03	5,50	0,720
225b	225	355	315	140	18	13,98	12,38	5,50	0,720
250a	250	400	315	160	22	15,75	12,38	6,31	0,875
250b	250	400	335	160	22	15,75	13,98	6,31	0,875
280a	280	450	355	180	22	17,69	13,98	7,09	0,875
280b	280	450	400	180	22	17,65	15,75	7,09	0,875
315a	315	500	400	200	27	19,69	15,75	7,88	1,062
315b	315	500	450	200	27	19,69	17,69	7,88	1,062

Not : K dışındaki inç ölçüleri 0,01 mertebesinde yuvarlak değerler olarak alınmıştır.

ÇİZELGE — II SERİ 2

(Burada inç ölçüleri esas alınmıştır)

Gövde işaretü	H ^r	Inç				Milimetre			
		A	B	C	K	H	A	B	C
182	4,50	7,50	4,50	2,75	0,406	190	114	70	10,3
184	4,50	7,50	5,50	2,75	0,406	190	140	70	10,3
213	5,25	8,50	5,50	3,50	0,406	216	140	89	10,3
215	5,25	8,50	7,00	3,50	0,406	216	178	89	10,3
254	6,25	10,00	8,25	4,25	0,531	254	210	108	13,5
256	6,25	10,00	10,00	4,25	0,531	254	254	108	13,5
284	7,00	11,00	9,50	4,75	0,531	279	241	121	13,5
286	7,00	11,00	11,00	4,75	0,531	279	279	121	13,5
324	8,00	12,50	10,50	5,25	0,656	318	267	133	16,7
326	8,00	12,50	12,00	5,25	0,656	318	305	133	16,7
364	9,00	14,00	11,25	5,88	0,656	356	286	149	16,7
365	9,00	14,00	12,25	5,88	0,656	356	311	149	16,7
404	10,00	16,00	12,25	6,63	0,813	406	311	168	20,6
405	10,00	16,00	13,75	6,63	0,813	406	349	168	20,6
444	11,00	18,00	14,50	7,50	0,813	457	368	190	20,6
445	11,00	18,00	16,50	7,50	0,813	457	419	190	20,6
504	12,50	20,00	16,00	8,50	0,938	508	406	216	23,8
505	12,50	20,00	18,00	8,50	0,938	508	457	216	23,8

NOT: K dışındaki milimetre ölçüleri milimetreye tamamlanarak alınmıştır.

ÇİZELGE — III

(İki serideki H ölçülerinin mukayesesı)

H (Seri 1) mm	Eksi tolerans mm	Anma değeri için toleranslar		Eksi tolerans inç	H (Seri 2) inç
		mm	inç		
112	0,5	+2,3	-0,090	0,031	4,50
132	0,5	+1,4	-0,053	0,031	5,25
160	0,5	-1,2	+0,047	0,031	6,25
180	0,5	-2,2	+0,087	0,031	7,00
200	0,5	+3,2	-0,126	0,031	8,00
225	0,5	+3,6	-0,142	0,063	9,00
250	0,5	+4,0	-0,157	0,063	10,00
280	1,0	-0,6	+0,024	0,063	11,00
315	1,0	+2,5	-0,099	0,063	12,50

serisi kabul edilinceye kadar bu ölçülerde imalatçıların serbest bırakılması veya memleketimiz için motor gücüne göre uygun bulunacak bir ölçü serisinin tanzimi ile kabulü gerekmektedir.

5 — Flanşlı Motorlar :

Flanş bağlantılı motorlarda flanş bağlantısı ile ilgili boyutlar da 4 nci maddede olduğu gibi Milletlerarası kabul edilen bir seri halinde tesbit olunamamıştır.

Memleketimizdeki imalat için yine Milletlerarası bir ölçü serisi kabul edilinceye kadar bu ölçülerin serbest bırakılması veya uygun bir serinin tesbiti gerekecektir.

6 — Alınabilir Güç :

Standard motorların alınabilir güçlerine ait HP ve Kw serileri çizelge IV de gösterilmiştir. Bu alınabilir güçler serisi ile motor boyutları serisi arasında bir bağlantı kurulmasına henüz Milletlerarası karar verilmemiştir.

MOTORLARIN ALINABILIR GÜCLERİ

Çizelge — IV

I HP	II kW	III kW
1	0,8	
1,5	1,1	
2	1,5	2
3	2,2	3
5	3,7	4
7,5	5,5	6
10	7,5	8
15	11	12,5
20	15	16
25	18,5	20
30	22	25
40	30	35
50	37	40
60	45	50
75	55	65
100	75	80
125	90	
150	110	100

NOT: Sütün I ve II birinci derecede sütün III ikinci derecede kabulü tavsiye edilen değer serileridir.

BAŞKA ÜLKELERDEKİ STANDARD KURULUŞLARINI TANIYALIM

MEKSİKA STANDARDLARI GENEL DİREKTÖRLÜĞÜ

(DIRECCION GENERAL DE NORMAS — DGN)

Doğusu :

1944 yılında kurulan Meksika Millî Ekonomi Bakanlığı, kendi bünyesi içinde Standardlar Genel Direktörlüğü'nü meydana getirmek suretiyle Meksika'da standardlaştırma haresini başlatmıştır. 1946 da Resmî Gazete, endüstri standardları ile ilgili ilk kanunu yayınlıyor ve böylelikle, Ekonomi Bakanlığı, Meksika'da standard yapmak, bu standardların uygulanmasını izlemek ve bazı standardları «Resmî» olarak kabul etmek yetkilerini almış bulunuyordu. Ekonomi Bakanlığı, 1958 yılında Endüstri ve Ticaret Bakanlığı şeklinde yeniden teşkilatlandırıldığı halde, Standardlar Genel Direktörlüğü, bir statü değişikliğine uğramamış ve gelişen endüstrinin ihtiyaçlarını karşılamak için faaliyetlerini hızlandırmıştır.

Üyeleri:

Standardlaştırma Konseyinin iki tip üyesi vardır:

1 — Resmi üyeleri (Resmî üyeleri, hükümet memurları arasından seçilmektedir)

2 — Özel Üyeler (Endüstri ve Ticaret alanlarından gelen temsilcilerle bazı eğitim ve ilim kuruluşlarının temsilcileri)

Gelirleri :

Kuruluşun bütün giderleri Devlet Bütçesinden karşılanmaktadır.

Kuruluşun Yapısı ve Standardların Niteliği :

Genel Direktörlüğün Standardlar Departmanı, aşağıdaki bölmelere ayrılmaktadır:

- Makine Mühendisliği
- Elektrik
- Kimya

- Biyokimya
- İnşaat Mühendisliği
- Metroloji
- Diğer Konular

Standardlar Departmanı, standard tasarılarının hazırlanmasından sorumludur. Bu departmandan başka, idari işleri yöneten bir büro ve ISO'dan gelen dokümanlar üzerinde çalışan bir bölüm de vardır.

Standardlaştırma görevine yardımcı olan diğer bölümler, Teftiş ve Kontrol Departmanı, laboratuvarlar ve atelyelerdir.

Meksika'da ölçü ve ayarların standardlaşırılmasını sağlayan 1961 tarihli kanundan beri, bu konu ile ilgili standardlar mecburi yürürlüğe konmuştur. Diğer taraftan, sağlık ve emniyet standardları ile memleket ekonomisi için büyük önem arzeden madde ve mamullerin standardları, Ensdüstri ve Ticaret Bakanlığının kararı ile mecburi yürürlüğe konabilir. Ancak bu kararın Resmî Gazete'de yayımlanması şarttır.

Yayınlanmış Meksika Standardlarının sayısı 600 civarındadır.

Markası :

Mecburî yürürlüğe konan standardlara uygun malların, garanti damgası ile damgalanmaları mecburîdir. Bu marka, resmî organlar tarafından yapılan çok sıkı bir kontrolden sonra uygulanır. İhtiyarî standardlarda da üretici malının satndarda uygunluğunu belirtmek istiyorsa garanti markası koymak zorundadır.

Şekli ve kullanma usûlleri Meksika Standardları Genel Direktörlüğü tarafından tesbit edilen garanti markalarına riayetsizlik kanunen suç sayılmaktadır.

MİLLETLERARASI STANDARDLAŞTIRMA HABERLERİ

Codex toplantılarının yapıldığı Roma'daki FAO binasının genel görünüğü

CODEX ALIMENTARIUS KOMİTESİ ROMA'DA TOPLANDI

Milletlerarası Kuru Üzüm Standardı Tasarısı Türk Tezine göre değiştirildi

FAO/Dünya Sağlık Teşkilatı F. L. Southerland başkanlığında 50'ye yakın kimse katılmıştır. Bu müsterek Codex Alimentarius Ko. üçüncü birleşimini yapan Komite oturumda konular arasında Kuru misyonu İşlenmiş Yaş Meyve ve çalışmalarına onbes memleketin temsilcileriyle Avrupa Eko-Üzüm Standard Tasarısı da bulunmuştur. Sebze Codex Komitesi 6-10 Haziran sili ve gözlemevcileriyle Ortak Pazar ve bir dönem vermiş ve TSE Yönetim 1966 günleri arasında Roma'da toplantı nomik Komisyonu, Ortak Pazar ve bir mürekkep Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter'in lanmıştır. Birleşik Amerikalı Dr. O.E.C.D. temsilcilerinden

Codex toplantısına katılan Türk Delegasyonu Komite Başkanı Amerika'lı Mr. Southerland ile beraber

reisliğinde Türk Gıda Kodeksi Komitesi Başkanı Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesinden Prof. Sait Tahsin Tekeli ile, Ticaret Bakanlığının dan Refik Ongun, İzmir İhracatçılar Birliği Temsilcisi Macit Uslu ve TARİŞ temsilcisi Muhittin Akıncı'dan kurulu 5 kişilik bir hey'ete toplantıda yer almıştır. Birleşik Amerika 5, İngiltere, Hollanda 4'er, Avustralya da 3 temsilci ile toplantılara katılmış bulunuyordu.

Gündemde Türkiye'nin teklifi üzerine bir değişiklik yapılp kuru üzüm konusu bir gün önceye alınmış ve sırasıyla gündem maddeleri birer birer işlenerek kararlar varılmıştır:

1 — İlk olarak Codex çalışmaları metrik sistemle Anglosakson ölçü sistemi arasında tahlile yarayacak sayıları gösteren iki çizelge kabul edilmiştir.

2 — Muhtelif hükümetlerin görüşlerinin alınması için gönderilen ve aditifler, etiketleme, analiz ve numune alma metodları hakkında genel mütalâalar üzerinde ilgili Codex Komitelerinin fikirlerinin alınması ve oralardan gelecek telkinlere göre karara varılması uygun görülmüşdür.

3 — İsviçre'nin konserve meyveler hakkında genel tek bir standard yapılması yolunda teklifinin uzun tartışmalardan sonra prensip kararı alınmak üzere Codex Alimentarius Komisyonuna sunulması kararlaştırılmıştır.

4 — Sofralık zeytinin, Birleşik Amerika tarafından hazırlanmış bulunan Sofralık Zeytin Tasarısının Ekim 1966'da Madrid'de toplantı kararlaştırılan Milletlerarası Zeytinyağı Konseyince yapılacak toplantı

Toplantıya katılan OECD temsilcisi, Mr. Denis, TSE Başkanı ile görüşürken

sonucuna göre ele alınması daha doğru bulmuş ve Raportörlüğün bu toplantıda alınacak sonuçlara göre yeni bir tasarı hazırlaması öngörülümüştür.

5 — Üçüncü safha gelmiş bulunan ve hükümetlerin müttalâalarının ışığı altında işlenen çeşitli tasarılar birer birer ve madde madde gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Bunlar sırasıyla: Elma Ezmesi, Domates, Mısır, Erik, Çilek, Şeftali, Greyfurt, Yeşil Bezeliye konserveleridir.

6 — Üçüncü gün öğleden sonra kuru üzüm standard tasarısına sıra gelmiş ve bu konuda özellikle Türkiye, Amerika, Avustralya ve İngiltere Delegasyonları söz almışlardır. Hazırlanan ve birinci safhası tamamlanmış bulunan tasarıda çekirdeksiz

kuru üzümler naturel, bandırma ve ağartılmış olarak üç tipte öngörülmüştür. Türk ve Avustralya Delegasyonu bu ayrima karşı koymuşlar ve bandırmanın kurutmadan önce üzümü bir tür sabuna yıkamaktan ibaret bir işlem olduğu ve bunun natürelî mani ve hele ayrı bir tip olarak gösterilmek gerektirecek bir durum olmadığını savunmuşlardır. Aksi takdirde dünya naturel çekirdeksiz kuru üzümünü yalnız Thomson türüne inhisar ettirecek olan böyle bir tutumun milletlerarası seviyedeki bir standardda dünya kamu oyuncu iyi karşılaşmayıcağı ve yerlesmiş dünya ticareti örf ve adetini bozacak bu tutumun doğru olmayacağı açıklanmıştır.

Bu Türk ve Avustralya tezini Amerika da kabul ettiğinden. Ko (Devamı 28. sahifede)

ECE'NİN KARMA GRUBU CENEVRE'DE TOPLANDI

OECD'nin HAZIRLAMIŞ BULUNDUĞU YAŞ MEYVE VE SEBZE AMBALAJLARI ORTAK STANDARDI BENİMSENDİ

Avrupa Ekonomik Komisyonu İç Nakliyat Komitesi Bozulan Gıda Maddeleri Nakliyat ve Standardlaştırma Grupları müsterek toplantı Cenevre de 13 Haziran 1966 Pazartesi günü saat 10 da İsviçreli M. P. Grandjean'in başkanlığında toplantıda.

Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Danimarka, İspanya, Birleşik Amerika, Macaristan, İtalya, Hollanda, Fransa, Finlandiya, İrlanda, Polonya, Federal Almanya, İngiltere, İsviçre, Çekoslovakya, Sovyet Rusya, Yugoslavya, Avustralya, Israel delegelerinin iştirakiyle başlayan toplantı Türkiye'yi TSE Başkanı Faruk A. Sünter ile Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Sabahattin Özbek temsil etmişlerdir.

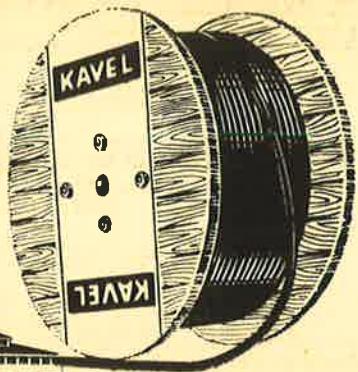
Bu toplantıda O. E. C. D.'yi M. Normand ile M. Sandner temsil etmişler ve Milletlerarası Ticaret Odası, Milletlerarası Yol Nakliyatı Birliği, Milletlerarası Container Bürosu, Enterfrigo Tahta Ambalaj

ve Sandık Fabrikaları Avrupa Federasyonu ile On-düle Karton Fabrikaları Avrupa Federasyonu da birer temsilci göndererek görüşmelere katılmışlardır.

Tek maddeden ibaret olan toplantı gündemi O.E.C.D. tarafından milletlerarası ambalajların standartlaşılması hakkında hazırlanmış bulunan rekomandasyonun Cenevre'deki bu toplulukça da görüşüllük karara bağlanmasından ibaretti. 2 gün süren tartışmalardan sonra genel olarak O.E.C.D. Standardları kabul olunmuş ve bundan böyle denecekk ambalaj ölçülerinde palet kullanmanın daima göz önünde tutulması ve ambalaj ölçülerinin 80x100 ve 80x120 palet ölçülerine uyması tezi savunulmuştur. Şu kadar ki Orta Avrupa memleketlerinde hâlen kullanılmakta olan ve bu ölçülere tam uymayan bazı boyutlar için de geçici kullanma hakkı ve bazı boyutlar için de yeniden deneme yapılması ön görülecek karara bağlanmıştır.

KAVEL

Kablos ve Elektrik Malzemeleri Ltd. Şti.
İSTINYE - İSTANBUL

Daima standartlara uygun, Laboratuvar kontrolünü haiz,
en üstün kalite imalat yapar

MAMULLERİ:

- Plastik İzoleli
- YERALTI KABLOLARI
- ANTIGRON KABLOLAR (Kurşunlu, Kurşunsuz)
- İÇ-DİŞ TESİSAT TELLERİ
- OTO ENSTALASYON TELLERİ
- ÖZEL İLETKEN ve KABLOLAR
- EMAYE BOBİN TELLERİ (0.10 mm den 3 mm ye kadar)
- HAVAİ HAT TELLERİ
- PLÂSTİK BORU ve PROFİLLER
- HER ÇEŞİT SUNİ DERİ
- TELEFON TESİSAT TELLERİ

Telefon : 63 34 00 - 63 34 01

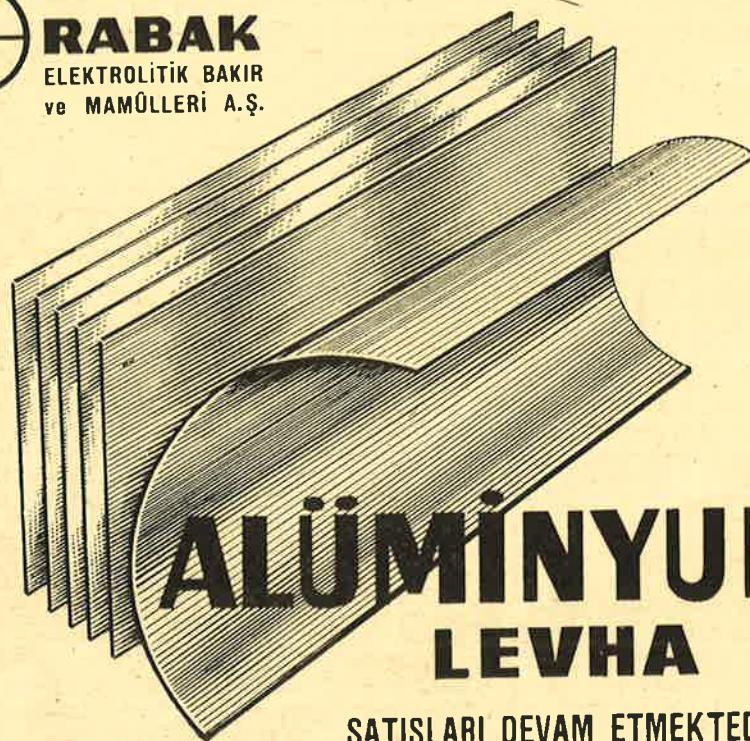
Telgraf : KAVELKABLO - İstanbul

Standard — 71

RABAK

ELEKTROLİTİK BAKIR
ve MAMÜLLERİ A.Ş.

ALÜMİNYUM LEVHA

SATIŞLARI DEVAM ETMEKTEDİR

● EBAT:
70 x 140 cm

● MUHTELİF
KALINLIKTA
ve SERTLİKTE

FABRİKA : Topağaçlar Caddesi
Kâğıthane - Şişli Tel: 47 90 00

SATIŞ MAĞAZASI : Ali Yazıcı
Sokak No. 10 Fermeneciler
Galata Tel: 44 81 13

Standard — 72

ECE SEBZE VE MEYVE STANDARDLASTIRMA CALISMA GRUBU 21 INCİ TOPLANTISINI CENEVRE'DE YAPTI

Malaga'da son şeklini alan iç fındık tasarısı kabul edildi

Tasarı, Türk Standardlarının değiştirilmeden uygulanmasını mümkün kıracak

Avrupa Ekonomik Komisyonu Ziraat Komitesi Çabuk Bozulur Gi-da Maddeleri Standardlaşırma Çalışma Grubu, 21 inci bilesimi 15 Haziran ile 17 Haziran 1966 günleri arasında Cenevre'de, Milletler Sarayı'nda, yapılmıştır.

İki senelik müddeti sona eren başkanlık divanına seçim yaparak işe başlayan grup başkanlığında Mr. A. Lotte (Fransa), başkan vekillerine de Mr. S. Stampach (Çekoslovakya) ile Faruk A. Sünter (Türkiye) oy birliğiyle seçilmişlerdir.

Toplantıya Standardlaşırma ve Nakliyat Müşterek Grubuna katılan Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Danimarka, İspanya, Birleşik Amerika, Macaristan, İtalya, Hollanda, Fransa, Finlandiya, İrlanda, Polonya, Federal Almanya, İngiltere, İsviçre, Çekoslovakya, Sovyet Rusya, Yugoslavya, Avustralya, İsrail ve Türkiye delegeleri ve milletlerarası kuruluşlar temsilcileri aynen katılmışlar ve memleketimizi bu toplantıda da Faruk A. Sünter ile Prof. Sabahattin Özbek temsil etmişlerdir.

Yüklü olan gündeme memleketimizi ilgilendiren konuların başında kabuklu fındık, iç fındık, sofralık üzüm ve dolmalık biber gelmektedir.

1 — İlk olarak Avrupa Ekonomik Komisyonu/Codex Alimentarius müşterek grubunun meyva suları üzerindeki çalışma raporu görüşürü ve yapılan tartışmaların ışığı altında teknik komitece tekrar ele alınması karara bağlandı. İlgili memleketler başkaca görüşleri olursa bunları yazı ile sekreterliğine bidireceklerdir.

2 — İkinci nokta iç fındık üzerine eksperler grubunun Malaga'da yaptığı çalışmalarla ait rapora ayrılmıştır. Burada Türk Heyeti Malaga'da hazırlanan milletlerarası standard taslağının aynen kabulünü istiyordu. Bu cihet kısa tartışmalarдан sonra kabul edildi ve hazırlanan tasarıının 2 yıl süre ile tavsiye (Recomandation) olarak uygulanması karara bağlandı. (Okurlarımız bu yeni milletlerarası standardın tam metnini gelecek sayımızda bulacaklardır.)

3 — İki yıldan beri tavsiye olarak uygulanmakta olan milletlerarası kabuklu fındık standardının — İtalya'da hastalıklarla mücadele henüz sona ermediği gerekçesiyle ve İtalya'nın teklifi gözönünde tutularak — daha 2 yıl recomandasyon olarak kalması uygun bulundu.

Bu arada gündemde bulunan iç badem standard tasarısının Malaga'da tesbit edilen esaslıa göre hazırlıklarını raportör İspanya tamamlaymadığından eksperler grubunun sonbaharda toplanıp gerekliliğimeleri yapması uygun bulunmuş ve İtalyan delegasyonu, grubu Bari'de toplanmışa dâvet etmiş ve bu dâvet grupca kabul olunmuştur.

4 — Patates standardı hakkında ilgili memleketlerin Cenevre'deki merkezden yapılan soruya cevap vermedikleri anlaşıldıgından bu konuda karar alınamadı ve cevapların en geç Ağustos sonuna kadar sekreteraya gönderilmesi temennisi karara bağlandı.

5 — Amerika ve Yugoslavya tarafundan beraberce hazırlanan kuru erik milletlerarası standardı kabul edildi, ve iki yıl için recomandasyon olarak uygulanması karara bağlandı. Amerika'nın da çalışmalara katılma- siyla elde edilen bu standard, bir Avrupa standartı olmaktan çok, ilk dünya standartı sayılabilceği de bu vesile ile belirtildi.

6 — Recomandasyon olarak 2 yıldan beri uygulanmakta olan sarımsaklı tasarısun son rötuşu yapılarak milletlerarası standard olarak kabul uygundır.

7 — Dolmalık biber için hazırlanan standard extra sınıfına girecek malların çok büyük tutulduğuna dair Türk Heyeti'nin yapmış olduğu itiraz konusu boy toleranslarında

ileri sürdürümüz teklifler kabul edilmek suretiyle çözümlenmiş ve böyle bu tasarı da rekondasyon olarak kabul edilmiştir.

8 — Avrupa Ortak Standardları ile denizası memleket standardlarının bağdaştırılması ve tek bir standarda varılması yolunda yillardan beri sarfedilen çabalardır. Bu toplantıda hazır bulunan heriki tarafın temsilcileri arasında prensipler itibarıyle yeni bir tartışma konusu olmuş ve sonunda müsterek bir komite kurularak bu cihetin olumlu bir yola sokulmasında karara varılmıştır. Bu karara göre bütün üye memleketlere açık bulunacak bu komitede ilk olarak en büyük milletlerarası yaşı meyve ticaretine konu olan elma ve armut standartları ele alınacak ve varılacak başarı derecesine göre bu işler özür maddelerde de teşmil edilecektir.

9 — Sofralık taze üzüm, ağaç çileği, muz standartlarının tasarıları noksası bulunmuş ve üye devletlerin görüşlerini sekreteraya bildirmelerine karar vermekle yetinilmiştir. Bu suretle grup gündemi tamamlanmıştır. Sekreteriyaca hazırlıkların tam olarak yapılması sağlanmak üzere 6 ay yerine yılda bir defa toplantı kararını alan grup, dünya standartları çalışmalarına da imkân vermek üzere 22 ncı birleşimini 1967 yılının sonbaharında yapmayı uygun bularak 17 Haziran Cuma günü geç va- kit dağlılmıştır.

ECE toplantılarının yapıldığı Cenevre'deki Milletler Sarayı'nda toplantı salonlarının bulunduğu cephesi

ISO Konseyi Cenevre'de Toplandı

ISO Konseyi 14-17 Haziran günlerinde Cenevre'de toplanmıştır. Konsey'in bu dönem aldığı kararlar ISO'nun yarımı bakımından büyük önem taşımaktadır.

Konsey herseyden önce Mr. Henry St. Leger'den açılmış bulunan Genel Sekreterlige İngiliz Mr. C. H. Sharpston'u atamış ve STACO ile ORCO (Organizasyon Komitesi) nun tekliflerini ayınen kabul etmek suretiyle ISO'nun gelecekteki çalışmalarına büyük bir gelişme imkânı sağlamıştır.

Bu reorganizasyonun gerektireceği finansman için de yapılan teklifler, büyük bir çoğunlukla kabul edilmiştir. Buna üye memleket aidatlarının % 160 oranında artırılması karara bağlanmıştır.

Konsey gelecek toplantısını 1967 yılında Moskova'da yapacaktır.

Yukarıdaki resim, son Konsey toplantılarında bulunan üyeleri ve çeşitli Komite Başkanlarını birarada göstermektedir. (Ön sırada soldan üçüncü, yeni atanam Genel Sekreter Mr. Sharpston)

TÜRK STANDARDLARI
ENSTITÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI

MÜESSESE MÜDÜRÜ

GENEL YAYIN MÜDÜRÜ

BU SAYININ SORUMLU YAZI
İŞLERİ MÜDÜRÜ

BASILDIĞI YER

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 91 24
POSTA KUTUSU : 73 Bakanlıklar — ANKARA

: Faruk A. SÜNTER

: Veli İSFENDİYAR

: M. UYGUNER

: İ. Taner BERKÜN

: Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

İLÂN TARİFESİ

Tam sahife	1/2 sahife	1/4 sahife
800 TL.	450 TL.	250 TL.

Arka kapak içi 1000 lira. İlâve renk
başına 250 lira fark alınır.

ABONE SARTLARI

ADİ POSTA

Yıllık	12 Lira
6 aylık	6 Lira
Sayı	1 Lira

UÇAK POSTASI

Abone bedeline
uçak postası
ücreti ilâve
edilir.

YURTTAN HABERLER

Istanbul Ticaret Odası tarafından düzenlenen

«İhracat Personeli Yetiştirme» semineri yapıldı

Istanbul Ticaret Odası «İhracat Personeli Yetiştirme» amacıyla bir seminer düzenlemiştir ve seminer 6-21 Haziran 1966 tarihleri arasında İstanbul Ticaret Odasında yapılmıştır. Seminer İstanbul Ticaret Odası Başkanı Behcet Osmanağaoğlu bir konuşma ile açılmış ve her gün iki konuşmacı sabah ve öğleden sonra olmak üzere tebliğler vermişlerdir.

Bu tebliğleri aşağıda konuları ve tebliğ sahiplerinin adları ile beraber sırasıyla sunuyoruz:

— İhracatın Türkiye Ekonomisindeki önemi (Prof. Haluk Cillov),

— İhracat Personelinin Yetiştirilmesi (Muammer Kocaoglu),

— İhracatta İlgili Yesevküller (Y. Müh. Ömer Buçukoğlu),

— İhracat Mallarının Ambalajlanması (TASAS Sti.),

— İhracatta Depolama (Fuat Bola vir),

— İhracatta Nakliye (Mehmet Pir)

— İhracatta Reklam (Hayrettin Özkul),

— İhracat Mallarının Pazarlama Masrafları (Prof. Osman Fikri Arkan),

— İhracatta Finansman Masrafları ve Bankacılık Muameleleri (Sadi Abac)

— Ruhsatname Alınması ve Rejimden Doğan İşlemler (Ali Rıza Başdalıcı)

— FOB, CIF vs. Satış Sekilleri (Prof. Reha Poroy).

Faruk A. Sünter'in konuşmasından sonra seminer tertip heyeti adına İ.T.Ü. Öğretim görevlisi ve İstanbul Ticaret Odası 3. Grup Müdürü Yıldırım Kılıkçı seminer çalışmalarının bilançosunu yaparak semineri kapatmıştır.

— İhracatta Gümruk Muameleleri (Besalet Barım).

— İhracatta Vergi İadesi (Güngör Eroğlu),

— İhracat Cesitleri (Fazıl Özis),

— Gecici İhracat, Ham ve Yarı Mamül Madde İthalatı (Nef'i Kovacı),

— Zirai Karantina Tüzüğü, Tatbikkatı ve İhracattaki Önemi (Yük. Müh. Arslan Mirzaali - Yük. Müh. Müzaffer Çakıllar),

— Nümune İhracatı (Dr. Turgut Pamir).

— Türk Parası Mevzuatı İhracatla İlgili Hükümleri (Vasfi Gürsu),

— İhracatta Tarım Kredileri (Cavit Oral)

— Sinai İhracat Kredileri (Namık Türesinler),

— Sinai Mamül İhracatı (Doç. Dr. Selâhattin Tunçer),

— İhracatta Standardizasyon (Faruk Sünter).

Seminerde son tebliği görüldüğü üzere TSE Başkanı Faruk A. Sünter vermiş ve dergimizin konusuna uygun düşen bu konuşma bu sayımızın 3. 4 ve 5inci sayfalarına aynen alınmıştır.

Bu seminer dolayısıyla TSE, İstanbul Ticaret Odasında Türk Standardları Enstitüsü'nün kuruluş ve faaliyetleri hakkında 8 panodan kurulu bir sergi düzenlediği gibi, konferansdan sonra ilgiliere arşivinde bulunan ve standardın gereği ile uygulanmasından elde olunan sonuçları gösteren sesli bir film de gösterilmiştir.

Türk Standardları Enstitüsü'nün, standard fikir ve çalışmalarını yayma konusunda girişilen programına göre düzenlenen bu faaliyet İstanbul ticaret çevrelerinde büyük bir ilgi ile karşılanmıştır.

Tarım ürünlerimizin standartlaşılması ve ihracatı ile ilgili önemli bir toplantı

Ticaret Bakanlığı 27-29 Haziran 1966 günlerinde Ankara'da «Tarmsal Ürünlerin Değerlendirilmesi ve Piyasalarının Düzenlenmesi» konusunu tartışmak üzere bir toplantı yapılmıştır.

İlgili Bakanlıklar, İktisadi Devlet Tesekkülerleri, Sirketler, Kooperatifler ve Birlikleri, İhracatçı Birlikleri, Ticaret Odaları ve T. Ticaret Odaları Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ile Ziraat Odaları Birliği temsilcilerinden 70 delegenin katılımıyla toplantı Ticaret Bakanı Macit Zeren'in kısa bir konuşması ile açılmış ve yapılan seçim-

le Başkanlık Faruk A. Sünter, Başkan Vekilliğine de Gündüz Arda ve Rahmi Gürkaynak getirilerek, Başkanlıkta hazırlanan bir gündem içinde çalışmaları yürütülmüş ve tamamlanmıştır.

Üretimden ihracata kadar tarım ürünlerimizin marketing problemlerinin görüstürüldüğü bu toplantıda iç ve dış pazarların istedikleri kaliteli ürünleri yetistirme ve hazırlama problemi temel konu olarak ele alınmış ve standart yapılmadan herhangi bir ürün için başka tedbirlerin alınamayacağı da belirtildmiştir.

Adana'da düzenlenen pamukçuluk semineri başarılı oldu

Adana Ticaret Borsası'nın düzenlediği Pamukçuluk Semineri 22. 23 Haziran 1966 günleri yapıldı.

A.Ü. Ziraat Fakültesi, Nazilli ve Adana Pamukçuluk Araştırma Enstitüleri, Tarsus Sulu Ziraat Araştırma Enstitüsü, Ticaret ve Tarım Bakanlıkları, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği, Türk Standardları Enstitüsü, İstanbul, İzmir, Adana Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları (Devamı 28. sahifede)

Perlisol

Isı ve Ses tecridinde
İdeal bir agregatdır.

- * Çatı tecrit betonları
- * Katlar arası ses tecrit ve tesviye betonları
- * İç duvarlarda ses ve ısı tecrit edici sıvalar
- * Boru tecritleri
- * Soğuk depoların tecridi

Perlisol ile mümkünür.

CECAT PERLİT MADEN ve SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

Büro : İstiklal cad. Ankara İş Hanı 99/7 B – Tel.: 44 40 78
Fabrika : Sütlüce İmrahor Caddesi No. 25 – Tel.: 44 91 12

T.C. Resmî Gazete 'den Standard Haberleri

A — MECBURÎ KILINAN YENİ STANDARDLAR :

1 — TS. 212 «Termoplastik ve Lâstik Yalıtkanlı Y Kabloları» standardı, 16.4.1966 tarihli ve 12276 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 17.12.1965 tarihli ve 6/5707 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile mecburi kılınmıştır. Standard, yayın tarihinden altı ay sonra (16.10.1966 tarihinde) mecburi olarak uygulanmaya başlamaktadır.

Standarda göre, bu kablolar, «Ağır işletme şartlarına dayanıklı, sabit (yerlesik) tesislerde kullanılan ve termoplastik veya lâstik yalıtkanlı iletkenlerdir.»

Bu konu, Dergimizin 48. sayısında işlenmiştir.

2 — TS. 208 «Bağırsaklar» standardı, 20 Nisan 1966 tarihli ve 12279 sayılı Resmî Gazete ile yayınlanan 24.3.1966 tarihli ve 6/6186 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile, 1 Temmuz 1966 tarihinden itibaren yalnızca ihracatta mecburi olarak uygulanması kabul edilmiştir.

Standard küçükbaş ve büyükbaş hayvanların yarı ve tam işlemis bağırsaklarını standardlaşmıştır. Küçükbaş hayvanlardan koyun, kuzu, keçi, oglak, tiftik keçisi ve oğlağının; büyükbaş hayvanlardan da inek, öküz, manda, malak ve dananın bağırsakları standard kapsamı içindedir. Bunlar dışında kalan at, deve v.s. hayvan bağırsakları kapsam dışında kalmaktadır. Tuzlu ve hava kurusu olarak işlenen bağırsaklar standardda ele alınmıştır.

B — DEĞİŞİKLİK YAPILANLAR:

1 — TS. 87 «Ev Tipi Elektrikli Buzdolapları ve Dondurucu Dolaplar» standardında bazı düzeltmeler yapan 13.5.1966 tarihli ve 6/6446 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 3.6.1966 tarihli ve 12313 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır. Yapılan düzeltmeler sunlardır :

Madde No.	Standarddaki Metin
0.2.6	... yüksek basınç ve buharlaştırıcı ise ...
0.2.6	... bu kısımlara yüksek veya alçak basınç kısımları denir.
1.3.2	... % + dan fazla ...
1.3.15	... veya muhafazalar ...
2.1 (Tablo)	250 ye kadar 250 den yukarı

2 — 22.9.1965 tarihli ve 6/5265 sayılı Kararname ile mecburi kılınan TS. 183 «Floesan Lâmbaları» Standardının 3.1 maddesindeki değişikliği yayımı tarihinden altmış gün sonra yürürlüğe koyan 22.5.1966 tarihli ve 6/6514 sayılı Kararname 16.6.1966 tarihli ve 12324 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

Yürürlüğe konulan yeni metin sudur:

“3 — Piyasaya Arz

3.1 — İşaretleme

Her lâmba üzerine kolayca görülebilecek, okunaklı ve silinmez bir şekilde aşağıdaki bilgiler yazılacaktır.

a) Türk Malî veya TM,

b) TS işaret ve numarası (TS. 183)

c) Firmanın markası veya kısa adı,

d) Nominal güç (Wat olarak),

e) Yol verme şekli (yol vericili veya yol vericisiz olduğu),

f) Lümen olarak ışık verimi (..... lm)

g) Lâmbanın ışığının rengi.”

3 — 16.7.1960 tarihli ve 5/157 sayılı Kararname ile mecburi kılınan TS. 13 «Kuru Pil ve Bataryaaları» standardının 4.0 maddesinin yeni şeklini mecburi kılan ve yayın tarihinden onbes gün sonra yürürlüğe giren 22.5.1966 tarihli ve 6/6514 sayılı Kararname 16.6.1966 tarihli ve 12324 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

Yeni Metin sudur:

“4.0 Numunelerin Alınması:

Basit kuru pil ve batarya kutuya veya sandıklarının her biri rastgele seçilir. Bu şekilde seçilen kutuların adedi 5 den, sandıkların adedi de 2 den az olamaz. Seçilen kutulardan en çok 2 ser, sandıklardan ise en çok 5 er olmak üzere, gelisi güzel 10 numune ayrılarak bunlar muayene ve kontrola sevk olunurlar.

Türk Standardlarının Tatbikî Hakkındaki Nizamnameye göre alınacak numuneler de bu esaslar dahilinde alınır.”

4 — 14.7.1964 tarihli v. e6/3343 sayılı kararname ile mecburi kılınan

Yapılan düzeltme

... yüksek basınç, buharlaştırıcı ise ...
bu kısımlara sıra ile yüksek ve ve alçak basınç kısımları denir ...

... % ± 10 dan fazla ...

... veya mahfazalar ...

250 ye kadar 2

250 den yukarı 3

nan TS. 89 «Salyangoz» standardının 2.1 ambalaj maddesinin «Temiz ve kullanılmamış tahtalardan, salyangozların hava almalarını sağlayacak fakat dışarıya çıkmalarını önleyecek aralıkları havi olmak üzere yapılmış ve içine en çok net 25 kilogram salyangoz konulabilecek hacimde sandıklardır. Sandıkların içlerinde ve dışlarında hiçbir yabancı madde bulunamaz.» şeklinde değerlendirilmesi hakkındaki 22.5.1966 tarihli ve 6/6516 sayılı Kararname, onbes gün sonra uygulanmak üzere, 17.6.1966 tarihli ve 12325 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır.

C — STANDARDLARLA İLGİLİ TEBLİĞLER :

1 — «Antepfistiği İhracatının Denetlenmesine dair Tüzük'ün değişik 20 nci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak, kullanılmakta olan ambalajlara el olarak,

a — Uzunluğu 30-31, genişliği 23, 24 ve derinliği 13-14 cm olan 2-3 mm kalınlığında düz mukavva dan yapılmış net 5 kg. lik;

b — Uzunluğu 66-71, genişliği 31-32 ve derinliği 24-25 cm olan 4-6 mm kalınlığında düz veya oluklu mukavvadan yapılmış ve bes adet küçük kutuyu alabilecek net 25 kg. lik;

ambalajların da kullanılması 30 Nisan 1966 tarihli ve 12287 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Ticaret Bakanlığı tebliği ile uygun bulunmaktadır.

2 — 18 Mayıs 1966 tarihli ve 12302 sayılı Resmî Gazete'de Ticaret Bakanlığı bir tebliği yayımlanmıştır. Bu tebliğin metni sudur:

a — 15.8.1966 tarihinden itibaren Pamuk kontrollarında uygulanması gereken Tek Balya Kontrol ve Tasnif Usulü, Pamukların Kontroluna dair Tüzükün değişik geçici ikinci maddesi gereğince bir yıl geriye bırakılmıştır.

b — Keyfiyet ilgililere duyular.

3 — Ticaret Bakanlığının 15.6.1966 tarihli ve 12323 sayılı Resmî Gazete'de Bağırsak Standardı ile ilgili bir tebliği yayımlanmıştır. Bu tebliği aynen veriyoruz:

a — Türk Standardları Enstitüsü tarafından hazırlanan bulunan TS. 208 Bağırsaklar standardının 1705 ve 3018 sayılı kanunlarla 132 sayılı Kanuna dayanılarak ihracatta mecburi tatbikî konulması hakkı daki 24.3.1966 tarihli 6/6186 sayılı kararname ile bahsi geçen standard (Devamı 28. sahifede)

Milletlerarası kuru üzüm standardı tasarısı Türk tezine göre değiştirildi

(Bastaraf 21. Sahifede)

mite bandırma türünün tasarıdan kaldırılmasını ve bu türe sokulan üzümlerin de natureller arasına alınmasını ve böylece dünya standardında çekirdeksiz kuru üzümlerin doğal ve ağartılmış olmak üzere iki sınıf olarak tesbitini kararlaştırmıştır. Türkiye Milli Üzüm Komitesinin üzerinde durduğu bu önemli nokta böylece çözümlenmiştir.

Üzümlerin kalburlardan geçirilmek suretiyle belli boy ve numaralarla ayrılmazı yolundaki hükmeye de Türk Delegasyonu karşı koymuş, kuru üzüm tiplerinin tesbitinde boyla birlikte renk faktörünün de ele alınması tezini savunmuş ve kabul ettiğimizdir. Raportör (Birleşik Amerika) bu noktaları ve rutubet ölçme metodunu (Thomson ve Sultana tiplerinin özelliklerine göre de tekniklere tâbi tuttuktan sonra varacağı sonuçlara göre) tasarıda gerekli değişiklikleri yapacaktır. Bu değişiklikleri yaparken konu ile yakın ilgisi ortaya çıkan bulunan Türkiye ve Avustralya ile temas ve işbirliğinde bulunacaklardır.

Diğer taraftan kuru üzümlerde parafin likid (madensel yağ) miktarının işlemedeki teknik zorunluklarla birde bes olarak kabulü ve yeni tasarıda böylece yer olması; kükürt

miktارının binde iki olabileceği, fü migasyonda kullanılan maddelerin ve bunların üzüm taneleri üzerindeki kalıntılarının (Residüllerin) miktarı hakkında ilgili Komitenin mütlâasının alınması kararlaştırılmıştır. Ayrıca, kuru üzüm taneleri üzerindeki küflü sahanın tesbitinde Amerika'da kullanılan usulün ilgili memleketlerce de incelenerek alınacak sonuçların Raportörlüğe bildirilmesi karar altına alınmıştır.

İngiltere tasarıda kum ve tas için hiçbir kayıt görmediğinden yakınmış ve bu noktanın da tasarıda tolerans verilerek yer alması gereğine dokunmuştur. Bu konunun da Reportörlüğe ilgili yeticiliği memleketlerle işbirliği yapılarak incelenmesi kararlaştırılmıştır. Diğer bazı küçük yazılış düzelmeleri de Türkiye ve Avustralya'nın isteklerine göre yapıldıktan sonra üzüm maddesi üzerindeki konuşmalar Türk Delegasyonunu tam olarak tatmin eder şekilde sonuçlanmıştır. Vakit kalmadığından gündeme bulunan Ananas Konserveleri ve Yoğunlaştırılmış Domates Salçası konularını tartışmak mümkün olamamış ve 10 Haziran akşamı Codex Komitesi gelecek yıl çalışma programı üzerinde görüşlerini belirterek toplantı yerinin Birleşik Amerika'da olacağı hususunu tespit ettikten sonra dağılmıştır.

Eğeler ve Törpüler standardları

(Bastaraf 15. Sahifede)ının kimyasal bileşimi şöyledir:

Karbon	C :	% 0,45
Mangan	Mn :	% 0,45-0,80
Silisyum	Si :	En çok % 0,40
Fosfor	P :	En çok % 0,06
Kükürt	S :	En çok % 0,06

Törpülerin yapılış özelliği egerlerinkinin aynıdır. Yalnız kesici kimşalarının serilliği biraz düşük olup 53 - 57 Rockwell-C dir. Bundan başka törpülerde, eğelerde olduğu gibi, çarpıklık ve eğiklik hakkında bir hükm konulmamıştır.

Boyut toleransları ve Santimetre karedede dış sayısı toleransları çizgiler halinde verilmiştir.

Muayeneye sunulan törpülerden alınacak nüümeler, çarpıklık ve eğiklik muayeneleri hariç, eğelerde uygulanan muayenelerden geçirilir. Törpülere ve ambalajlarına yapıştırılan etiketlere «Eğeler Standardı»nda bahis konusu olan işaretler konulur. Paketlemede de aynı hükümler geçerlidir.

2 — Kullanma yerlerine göre:

- Ayakkabıcı,
 - Ağacı,
 - Kabinet,
 - Nalbant,
 - Sandık törpüleri.
- Törpülerin yapıldığı takım gel-

Pamukçuluk Semineri

(Bastaraf 25. Sahifede)

ri temsilcileriyle, pamuk yetiştirmeye sanayicilerinden kalabalık bir grup seminerde okunan tebliğleri başından sonuna kadar izlemişler ve yeri geldikçe konuşmalarla katılmışlardır.

Yürürlükteki Pamuk İhracatını Murakabe Tüzüğünün Uygulanması ve pamukların dış piyasa isteklerini gerekî gibi karşılayabilecek şekilde standardizasyonu, seminerin en önemli araştırma konuları olmuştur.

Seminerdeki TSE temsilcisi İbrahim Kutlutan'ın Enstitü adına hazırlanan tebliği okuması üzerine, öğrenilen Enstitü'lün aynı konuda hazırladığı standardlar ve bunlar sayesinde Enstitü'nün pamukçuluğumuza yapabileceği hizmetler takdirle karşılanmıştır.

Resmi Gazete'den standard haberleri

(Bastaraf 27. Sahifede)

20.4.1966 tarihli 12279 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunmaktadır.

b — Standard 1.7.1966 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek, 1705 ve 3018 sayılı Kanunlar ile bu Kanunlara dayanılarak çıkarılmış ve 4.12.1959 tarih ve 10372 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış bulunan «Türk Standardlarının Tatbiki hakkında Tüzük» hükümleri içinde tatlîk edilecektir.

c — Standard gereğince yapılacak kontroller İstanbul, İzmir, Mersin, Samsun, Trabzon, İskenderun ve Gaziantep'te bulunan kontrol teşkilatımız tarafından yürütülecektir. Diğer yerlerde vâki olacak müraacaatlar Bakanlık'a imkân görüldüğü takdirde ve merkezlerden geçici görevle gönderilen kontrolör ve eksperler tarafından karşılanacaktır.

d — Kontrol, standardın 3.2 muayene maddesinde belirtilen muayenelerin yapılmasına imkân verecek şartları haiz işleme yerlerinde veya bu şartları haiz gümruk depolarında yapılacaktır.

e — Türk Standardlarının Tatbiki hakkında Tüzük'ün 5. nci maddesi standarda uygun olmayan malların ihracını men ettiğine göre kontrol belgesi ve kontrol mührü bulunmayan veya belgesinin standardının 5.1 maddesinde yazılı 30 günlük süresi geçmiş bulunan bağırsak partilerinin ihracına Gümruk İdaresince müsaade olunmayacağı.

Keyfiyet ilgililere tebliğ olunur.

SUMMARY OF CONTENTS

Sami SAYRUN

p. 7

He was born in Istanbul in 1905. His first job after completing his studies was with the Chamber of Commerce and Industry of Istanbul. In 1957 he left this job to join the staff of Türkofis. He then transferred to the Ministry of Commerce where he held several posts. He is now the Deputy Undersecretary of this Ministry.

Sami Sayrun has always been closely interested in standardization and has served its cause successfully. He is at present the Deputy Chairman of the TSE Agricultural Preparatory Group.

Dr. NIHAT MUMCU

p. 7

He was born in Merzifon in 1926. He graduated from the Faculty of Agriculture of the Ankara University in 1949 as an agricultural engineer and joined the same year.

After receiving his doctor's degree in 1956 on the subject of handwoven cotton textiles of Turkey, he left the University and joined the staff of the Union of Chambers of Turkey.

His efforts in the field of textile industry are well known.

His many articles on the various aspects of the textile industry have appeared in Turkey's Economic and Textile Magazine.

He has become a member of the family of standardization workers and is the Chairman of TSE's Textile Preparatory Group.

TSE ACTS AS COORDINATOR OF SALES IN FOREIGN MARKETS OF OUR DRY AND FIG PASTE.

p. 8

It has become a serious problem to save our dry figs and fig paste production, sales of which are becoming more and more difficult, from their present position.

One of the main reasons for this predicament is the disagreement between our growers and exporters, in spite of the good intentions of all concerned.

TSE, to settle the disagreements and find a solution to the problem, arranged a meeting in which all the interested parties participated.

Decisions taken at this meeting are expected to improve the situation.

NEW DEVELOPMENTS IN THE SETTING UP OF THE TSE PACKING LABORATORY

p. 8

Another important step has been taken towards the creation of the TSE Packing Laboratory which it had been agreed to set up with the cooperation of OECD.

As our readers will remember, the first significant action in this connection was made in November 1965, when Mr. J. B. Verlot, the President of the General Packing Laboratories of France, spent a week at TSE and secured the agreement of TSE regarding the site of the laboratory to be set up as well as the machinery and equipment required.

According to a decision made at that time, M. Gilbert Jouhaud, one of the assistants of Mr. Verlot, came to Ankara on June 5, 1966 in his capacity of an OECD expert and completed the preparations which constituted the second phase of the project.

Mr. Jouhaud discussed the plan of arrangement of machinery and equipment in the laboratory with the TSE officials and the apparatus required in the laboratory where mechanical, chemical and climatic tests and analyses will be carried out in order to prepare the detailed drawings of those which could be manufactured locally. He also prepared the price list for the machinery and equipment and made recommendations about the priority of each to ensure easier financing.

Mr. Jouhaud also contacted the officials of the State Railways Department, where studies are being carried out on palletization, and advised them in regard to sizes and other characteristics of the pallets made.

Mr. G. Jouhaud, who left Ankara on June 11, 1966 is also a member of the Board of Directors of NF, which is the National Quality Mark of France, as well as of the interministerial commission which regulates the transportation of dangerous products and acts as an OECD expert from time to time.

ENGINEERS' VISIT AT TSE

p. 9

Following a training course at the Highway Department a group of five engineers visited the Turkish Standards Institution.

The staff of TSE appreciated this close interest by explaining to the engineers the present situation of standardization in our country as well as the present and planned activities of the Institution. The guests were later taken to visit the various buildings and the laboratories of TSE.

CODEX ALIMENTARIUS COMMITTEE IN ROME INTERNATIONAL DRAFT STANDARD FOR RAISINS CHANGED ACCORDING TO TURKISH THESIS

p. 20-21

The Processed Fresh Fruits and Vegetables Codex Committee of the joint Codex Alimentarius Commission of FAO/World Health Organization met in Rome from 6 to 10 June 1966. The Committee, holding its third meeting with Dr. F. L. Southerland of the United States of America in the chair, was composed of about 50 persons representing fifteen countries, the Common Market and the OECD or acting as observers. As the agenda of this meeting included the draft standard for Raisins, the Turkish Government took a special interest in this and sent a delegation of five, including Faruk A. Sünter, President of the Turkish Standards Institution as head of the delegation, Prof. Sait Tekeli, President of the Codex Alimentarius Committee of Turkey and a member of the Faculty of Agriculture of Ankara University, Refik Ongun from the Ministry of Commerce, Macit Uslu, representative of the Exporters Union of Izmir, and Muhittin Akinci, representing TARIS. The United States of America participated in the meetings with a delegation of five, Great Britain and Holland with four and Australia with three.

Upon the request of Turkey, the agenda was revised and the subject of raisins was given priority.

At the meetings:

1. Two sketches showing the figures to be used in converting the metric system into the Anglosaxon measurement system in Codex work were accepted.

2. It was agreed that the views of relevant Codex Committees should be obtained on the comments received from various Governments in reply to the enquiries about additives, labelling and analysis and sampling methods and that decisions concerning these should be taken in compliance with the recommendations and suggestions of the committees.

3. It was agreed after lengthy discussions that Switzerland's proposal for a single general standard for canned fruit should be submitted to the Codex Alimentarius Commission for a decision in principle.

4. It was agreed that it would be better to take up the draft for table olives which was prepared by the United States following the decisions made on the same subject at the meeting to be held in Madrid in October 1966 of the International Olive Oil Council and that a new draft should be prepared accordingly.

5. Various drafts which had already reached the third phase in the light of the comments received from Governments were reviewed one by one and the necessary amendments were made. There were draft standards for canned apple paste, tomatoes, corn, plums, strawberries, peaches, grapefruit and green peas.

6. When discussions on raisins were opened on the third afternoon of the meetings, Turkey, the United States of America, Australia and Great Britain spoke on the subject. In the draft whose first phase was already completed, raisins were divided into three types; natural, dipped and bleached. The Turkish and Australian delegations opposed this division and contended that dipping was only a process consisting of washing the grapes with a specific kind of soap and that such a process did not prevent them being considered as natural nor did it warrant treating raisins subjected to this process as a distinct type. It was also explained that otherwise the world's natural seedless raisins would be limited solely to the Thompson variety and this would be disapproved by public opinion in a standard of an international level and that an attitude such as this that would disrupt the traditions of world trade, would not be considered right.

As the United States agreed with the contention of Turkey and Australia, it was agreed to delete the dipped type from the standard and include it under natural raisins, and consider the seedless raisins in two classes as natural and bleached in the world standard. In this way, one of the main points of the National Raisin Committee of Turkey was solved.

The Turkish delegation also opposed the provision about grading of raisins by specific sizes and numbers by passing them through sieves and contended that together with size, the colour factor should be taken into consideration in determining various types. This was also agreed by the Committee. The United States of America in charge of the secretariat of the Committee will revise the draft accordingly and also include the humidity measuring method following the results obtained from tests to be carried out according to the characteristics of Thompson and Sultana types, and while making the necessary changes on the draft will contact and cooperate with Turkey and Australia whose close interest in the subject became apparent.

It was further agreed to obtain the views of the relevant committee on certain other aspects of the matter and to supply the secretariat with the results of studies to be carried out by countries concerned on the procedure to be adopted to determine moldy areas on grapes.

Great Britain complained that no provisions were made regarding sand and stone contents of lots and requested that

this should be included in the draft with proper tolerances. It was agreed that this point also should be dealt with by the secretariat in cooperation with the producing countries. After correction of some minor errors in the text upon the request of Turkey and Australia, the draft was finalized to the full satisfaction of the Turkish Delegation.

Time did not permit discussion of canned pineapple and tomato concentrates. The meetings came to an end after views were expressed on the work program for the following year. It was also agreed that the next meeting should be held in the United States of America.

EXAMINATION TIME

p. 11

The writer in this article describes how a great number of young boys and girls are preparing for their final high school and university entrance exams.

The writer considers that if we applied standards to the educational system, we could train the type of standard person required by a given society, and goes on to point out the shortcomings of our own educational system, concluding by saying that this standard in particular needs to be returned to the TSE Technical Council for the necessary revisions.

SLAUGHTERING AND SKINNING OF ANIMALS AND PROTECTION OF SKINS AND HIDES

p. 13

TSE, a few years ago, prepared standards for raw skins and hides. These were followed by standards for pickled and processed skins which were all made compulsory, except for the standards for chemical and physical inspection methods.

However, certain preliminary measures had to be taken in order to ensure successful implementation of these standards. This was carried out by the Ministry of Agriculture and the regulations which appeared in the Official Gazette provided the necessary protection for the slaughtering and skinning of animals and the necessary assurance for the protection of skins and hides.

STANDARD FOR RASPS AND FILES

p. 14-15

In this article, two new standards dealing with rasps and files are presented to the readers.

DIMENSIONS OF ELECTRIC MOTORS

p. 16-18

This article is a translation into Turkish of the Report on IEC Work on Standard Dimensions for Electric Motors. This is being published in the magazine upon the request of the TSE administration with a view to obtaining the comments of the interested groups.

GENERAL DIRECTORATE OF STANDARDS OF MEXICO (DGN)

p. 19

The Ministry of National Economy of Mexico started the standardization activities of the country in 1944 by creating the General Directorate of Standards within the Ministry.

In 1946, by virtue of a law, the Ministry of Economy was officially assigned the right to make, implement and accept as official standards. Even when this ministry was reorganized in 1958 and became the Ministry of Industry and Trade, the statute of the General Directorate of Standards remained unchanged.

The Council of Standardization has two types of members:

1. Official members
2. Private members

The expenses of the General Directorate are met by the General Budget.

The sections of the General Directorate are as follows:

- Mechanical Engineering
- Electricity
- Chemistry
- Biochemistry
- Construction Engineering
- Metrology
- Others

The Standardization Department is responsible for the preparation of standards. There is also a bureau for evaluating the documents received from ISO.

The number of standards issued in Mexico is about 600.

The standards which are placed into compulsory enforcement carry a seal of guarantee. This seal is used only after very thorough checking has been carried out by the government departments.

MIXED GROUP OF THE EUROPEAN ECONOMIC COMMISSION MEETS IN GENEVA

p. 21

The joint meeting of the European Economic Commission's Inland Transportation Committee on Transportation and Standardization of Perishable Foodstuffs was held in Geneva on 13 June, 1966. In the chair was Mr. P. Grandjean from Switzerland.

At the meeting in which Austria, Belgium, Bulgaria, Denmark, Spain, the United States of America, Hungary, Italy, Holland, France, Finland, Ireland, Poland, the Federal Republic of Germany, Great Britain, Switzerland, Czechoslovakia, Soviet Russia, Yugoslavia, Australia and Israel participated, Turkey was represented by TSE President Faruk A. Sünter and Prof. Sabahattin Özbek, Dean of the Faculty of Agriculture of Ankara Universities.

At the meeting, OECD was represented by M. Normand and M. Sandner and many international organizations also sent representatives.

The agenda contained one item: the recommendation pertaining to international standardization of packing.

After lengthy discussions which lasted for two days, OECD standards were generally accepted and the use of pallets on a large scale in future has been strongly recommended.

TWENTY FIRST MEETING OF THE WORKING GROUP ON STANDARDIZATION OF FRUIT AND VEGETABLES OF EEC HELD IN GENEVA

p. 23

The working Parties of the European Economic Commissions Agricultural Committee on Standardization of Perishable Foodstuffs held its twenty first meeting in Geneva from 15 — 17 June 1966.

As the term of office of the Chairman and deputy chairman had terminated, elections were held and Mr. A. Lotte (France) was elected to the chair and Mr. S. Stampach (Czechoslovakia) and Mr. Faruk A. Sünter (Turkey) were elected as his deputies.

Austria, Belgium, Bulgaria, Denmark, Spain, the United States of America, Hungary, Italy, Holland, France, Finland, Ireland, Poland, Federal Republic of Germany, Great Britain, Switzerland, Czechoslovakia, Soviet Russia, Yugoslavia, Australia, Israel delegations as well as representatives of international organizations participated in the meeting. Turkey was represented by Faruk A. Sünter and Prof. Sabahattin Özbek.

Among the items on the agenda, shelled and unshelled hazelnuts, table grapes and green peppers were of interest to Turkey.

1. The first item debated was the working report on fruit juices, which was prepared by the joint group of the European Economic Comission and Codex Alimentarius. At the end of the debate it was agreed that it should be reviewed by the technical committee in the light of the discussions held and countries concerned should submit to the Secretariat any view they deemed necessary.

2. The second item on the agenda was the report on the work of the group of experts in Malaga on shelled hazelnuts. Here the Turkish delegation's request was that the draft on the international standard which had been prepared in Malaga should be accepted as it was. This was agreed upon after a short debate and the draft was accepted for implementation as a recommendation for a period of two years.

3. Upon Italy's request, it was agreed that the international standard for unshelled hazelnuts be implemented for a further two years as a recommendation.

As Spain, who holds the secretariat, had been unable to complete the draft standard for shelled almonds in accordance with the principles laid down in Malaga, it was agreed that the Group of Experts should meet in the autumn to proceed with the work. Italy's invitation to the Group to meet in Bari was accepted.

4. It was understood that the countries concerned had not replied to the questions sent out by the Central Office in Geneva.

5. The international standard for dry plums, which had been prepared jointly by the United States of America and Yugoslavia, was accepted for implementation as a recommendation for two years. It was pointed out that as the United States of America had also participated in the preparation of this standard it could be considered a world standard.

6. The final form was given to the standard for garlic which had been implemented as a recommendation for two years and it was accepted as an international standard.

7. Turkey's opposition to the largeness of sizes included in the extra class in the standard for green peppers was solved after Turkey's proposals for tolerances for sizes were accepted. The draft was accepted as a recommendation.

8. The principles of the efforts to harmonize the European Common Standards with the standards of countries across the ocean was made a point of discussion at this meeting as a result of which it was agreed that a joint committee be set up to seek a solution to this problem. According to this decision, the committee will be open to all member countries and the first items to be dealt with will be standards for apples and pears. If success is achieved on these, similar work will be carried out other subjects.

9. The draft standards for tables grapes, raspberries and bananas were found to be incomplete and it was agreed that the member countries should submit their views to the Secretariat.

The Group agreed that, in order to give time to the Secretariat for preparations, they should meet once a year instead of every six months.

ISO COUNCIL MEETS IN GENEVA

p. 24

The ISO Council met in Geneva from 14 to 17 June. The decisions taken by the Council at this meeting will play an important part in the future of ISO.

The first action of the Council was to appoint Mr. O. N. Sharpston of the United Kingdom to the post of Secretary General, which had been vacated by Mr. Henry St. Leger. The Council then accepted the proposals submitted by STACO and ORCO and thus paved the way for greater progress in the future work of ISO.

Proposals pertaining to the financing of the envisaged reorganization were agreed upon by the majority. As a result

of this it was agreed to increase contributions of member countries by 160 percent.

The next meeting of the Council will be held in Moscow in 1967.

The picture on p. 24 shows the delegates who were present at the last Council meeting and the chairmen of various committees in a group. (Third from left in the front row is the newly appointed Secretary General Mr. C. W. Sharpton).

ISTANBUL CHAMBER OF COMMERCE SEMINAR ON SUBJECT OF «TRAINING EXPORT PERSONNEL» p. 25

The Chamber of Commerce of Istanbul arranged a seminar from 6, to 21 June 1966 to provide training for export personnel. The seminar opened with a speech by Behçet Osmanoğlu, President of the Istanbul Chamber of Commerce. During the seminar, numerous addresses were made on various subjects.

The last address of the seminar was given by TSE President Faruk A. Sünter. As the subject is of interest to our readers it is reproduced on pages 3, 4 and 5 of the issue.

TSE, taking advantage of this seminar, arranged an exhibition at the Istanbul Chamber of Commerce on the establishment and activities of the Turkish Standards Institution, and after the close of the seminar, showed a film with sound track on the results of proper implementation of standards.

These activities of the Turkish Standards Institution to promote the concept of standardization and publicize the activities of the Institution created great interest in Istanbul commercial circles.

AN IMPORTANT MEETING ON STANDARDIZATION AND EXPORT OF AGRICULTURAL PRODUCTS p. 25

The Ministry of Commerce arranged a meeting to debate «Organization of Agricultural Products and Regulation of Markets» on 27 - 29 June 1966.

About 70 delegates representing the Ministries concerned, Semi - Governmental Offices, companies, cooperatives and Unions, Exporters Unions, Chambers of Commerce, Union of Chambers of Turkey, and Union of Chambers of Agriculture participated in the meeting which was opened by the Minister of Commerce. Faruk A. Sünter was elected to the

chair and work commenced according to the agenda prepared by the Ministry of Commerce.

At the meeting, all the problems of our agricultural products from production phase to marketing phase and the question of producing quality demanded by domestic and foreign markets emerged as the basic problem and it was agreed that before standards were made no other measures can be taken effectively.

SEMINAR ON COTTON GROWING p. 25

A seminar arranged by the Adana Commodity Exchange was held from 22 - 23 June, 1966.

Representatives of the Faculty of Agriculture of Ankara University, Cotton Growing Research Institutions, Irrigated Agriculture Research Institutions, Ministries of Commerce and Agriculture, the Union of Chambers of Turkey, Chambers of Commerce and Industry of relevant provinces, the Turkish Standards Institution, and growers and industrialists of cotton followed the talks given at the seminar with close interest.

The points that emerged at the end of the seminar were:

- a) stability is established in planting areas;
- b) production is increasing as a result of irrigation and use of fertilizers;
- c) where irrigation and use of fertilizers are not compatible with climatic conditions, unfavourable results are obtained;
- d) quality of our cotton production is satisfactory as regards foreign sales, but standardization need is strong;
- e) a special organization is needed to regulate our cotton production and domestic and foreign sales.

COMPULSORY STANDARDS p. 27

TS. 212 «Standard for Thermoplastic and rubber insulated Y cables» and TS. 208 «Standard for Intestines» have been placed into compulsory enforcement by Council of Minister Decrees issued for this purpose.

Revisions have been made to TS. 87 «Standard for Household Type Electric Refrigerators and Freezers», TS. 183 «Fluorescent Lamps», TL. 13 «Standard for Batteries», TS 89 «Standard for Snails».